

Det næste punkt på dagsordenen er:

3) Forespørgsel nr. F 26:

Forespørgsel til statsministeren:

Hvordan agter statsministeren, som er personligt ansvarlig for, at FN's børnekonvention overholdes i det danske rige, at drage omsorg for, at ingen grønlandske børn sulter eller på anden måde lider overlast som følge af vedvarende omsorgssvigt?

Af Søren Espersen (DF), Henrik Brodersen (DF), Kristian Thulesen Dahl (DF), Pia Kjærsgaard (DF) og Søren Krarup (DF).

(Anmeldelse 29.01.2009. Fremme 03.02.2009.

Eventuel afstemning udsættes til tirsdag den 28. april 2009).

Kl. 10:03

Formanden:

Jeg gør opmærksom på, at afstemning om eventuelle forslag til vedtagelse udsættes til tirsdag, den 28. april i år.

Den første, der får ordet, er hr. Søren Espersen, til begrundelse for forespørgslen. Værsgo.

Kl. 10:06

Kl. 10:04

Begrundelse

(Ordfører for forespørgerne)

Søren Espersen (DF):

Tak. Et citat:

Folketinget opfordrer regeringen »til at stille sin ekspertise og erfaring til rådighed for de grønlandske myndigheder Samarbejdet bør ske i forståelse med hjemmestyret og med respekt for hjemmestyrets kompetence.«

Det var fra det vedtagne forslag til vedtagelse ved Grønlandsdebatten i fjor, den 19. februar 2008, og alle partier undtagen Dansk Folkeparti stod bag dette forslag.

Vi var ikke med, fordi vi med sikkerhed vidste, at det ikke ville have nogen effekt på de elendige sociale forhold i Grønland – ikke fordi vi tvivlede på, at regeringen ville opfylde sin del af vedtagelsen og stille sin ekspertise og erfaring til rådighed for de grønlandske myndigheder, men snarere fordi vi havde en forudanselse om, at hjemmestyret ikke var interesseret i at samarbejde, og fordi vi har en generel mistillid til landsstyrets kompetence.

Derfor står vi så her igen lige godt et år senere, for der er jo, som vi forudså, intet sket. Tværtimod, tyder noget på, at tingene er blevet forværret. Nu fortæller den seneste rapport, at mange grønlandske børn lider overlast som føl-

ge af vedvarende omsorgssvigt, og den fortæller, at mange grønlandske børn går omkring og sulter. Man havde virkelig vanskeligt ved at tro sine egne øjne, da man så den rapport: at borgere inden for det danske riges grænser går omkring og sulter. Grønland er jo et velhavende samfund. Det sørger bl.a. skatteborgerne i Danmark for med afsendelse til Grønland af omkring 3,2 mia. kr. hvert år.

Dansk Folkeparti har taget initiativet til denne debat med to formål, for det første at få statsministeren til at erkende sit konventionsmæssige ansvar og for andet at give de grønlandske myndigheder den allersidste chance for selv nu at gøre det nødvendige og samtidig sende et klart signal til de grønlandske myndigheder om, at gør de ikke denne gang det nødvendige, vil Folketinget og regeringen gribe ind. Vi har ikke behov for flere rapporter, vi har ikke behov for flere undersøgelser, vi har ikke behov for flere analyser. Det, vi har behov for, er, at der bliver handlet.

Kl. 10:06

Formanden:

Tak. Så er det statsministeren til besvarelse.

Kl. 10:06

Besvarelse

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Tak for det og tak til hr. Søren Espersen for at rejse denne vigtige debat om børns vilkår i Grønland.

Indledningsvis i besvarelsen af det rejste spørgsmål tror jeg det kunne være nyttigt at henvise til de tanker, der lå bag indførelsen af hjemmestyret i 1979. Indførelsen af hjemmestyret tog sit udgangspunkt i et grønlandsk ønske om en overførsel af ansvaret for vigtige samfundsopgaver og samfundsudviklingen i Grønland i det hele taget til folkevalgte grønlandske instanser. Det har fra starten været klart, at der har været tale om at overtage ansvaret for væsentlige og svære opgaver, og at det ikke altid ville blive nemt, ligesom det jo heller ikke altid er nemt i Danmark.

Hjemmestyreordningen betyder, at når Grønland har overtaget et sagsområde, er det hjemmestyret, der bestemmer, hvilke regler der skal være gældende på området, og at det er hjemmestyre, som administrerer området efter disse regler. Det er min og regeringens opfattelse, at det var en rigtig beslutning at give de grønlandske myndigheder muligheden for at overtage et

større ansvar for udviklingen i Grønland på både de mere problemfyldte områder og de mindre problemfyldte områder og i den takt, hvormed man fra Grønlands side har været klar til det.

De principper, som lå bag hjemmestyreordningen, bygger vi jo nu videre på med det forslag til lov om Grønlands selvstyre, som i øjeblikket behandles i Folketinget. Det kommende selvstyre får mulighed for at overtage yderligere en række sagsområder, og samtidig vil vi skabe et mere selv bærende samfund i Grønland. Det underbygges bl.a. af selvstyreordningens princip om, at der skal være overensstemmelse mellem pligter og rettigheder. Kommende sagsovertagelser vil således kunne ske, når selvstyret selv vurderer at være klar til det, og når selvstyret samtidig fuldt ud kan varetage finansieringen af områderne.

Regeringen respekterer hjemmestyreordningens ansvarsfordeling. Det indebærer, at når der opstår problemer på områder, som Grønlands hjemmestyre har overtaget, er det hjemmestyret, som har ansvaret for at tage hånd om problemerne. Det er fuldstændig entydigt hjemmestyrets ansvar. Vi skal ikke fra dansk side diktere løsningen på sådanne problemer i Grønland, og det ville på hverken kort eller lang sigt garantere en bedre løsning.

Fastholdelsen af grønlandsk ansvarsfølelse forudsætter, at det overlades til Grønland at løse sine problemer på områder, som man har overtaget ansvaret for. Men vi står naturligvis klar med hjælp og med ekspertise, hvis hjemmestyret eller et kommende selvstyre ønsker at trække på de erfaringer, vi har gjort os i Danmark, så bistår vi meget gerne hermed. Men kun ved at respektere ansvarsfordelingen mellem staten på den ene side og hjemmestyret på den anden side vil hjemmestyret og altså et kommende selvstyre have et reelt indhold.

Der opstår et ganske særligt aspekt på de områder, som er undergivet internationale forpligtelser, der også gælder for Grønland. Selv om der er tale om et overtaget sagsområde, er det stadig regeringen, som i forhold til den internationale organisation har påtaget sig den folkeretlige forpligtelse. Det gælder under hjemmestyreordningen, og det vil også gælde under en kommende selvstyreordning. Men det er altså vigtigt at præcisere, at i rigets interne forhold er det hjemmestyret, der har påtaget sig at leve op til de internationale forpligtelser. Tilsvarende vil det under selvstyreordningen være selvstyret,

der må sikre, at alle internationale forpligtelser på overtagne sagsområder overholdes.

Skulle der opstå en situation, hvor det konstateres – det er ikke konstateret, men hvor det konstateres – at hjemmestyret ikke lever op til de internationale forpligtelser, er det hjemmestyret, der må rette op herpå. Men det vil efter omstændighederne samtidig kunne blive aktuelt med en dialog mellem regeringen og hjemmestyret og senere selvstyret om, hvordan der kan rettes op på forholdene. I den forbindelse kan det også drøftes, hvordan vi eventuelt fra dansk side kan bidrage til en løsning af det konkrete problem.

Så meget om det overordnede samspil mellem stat og hjemmestyre og senere selvstyre. Indenrigs- og socialministeren vil nu redegøre nærmere for samarbejdet mellem Indenrigs- og Socialministeriet og hjemmestyret i forhold til den konkrete problemstilling, der er rejst her.

Kl. 10:11

Formanden:

Tak til statsministeren. Så er det indenrigs- og socialministeren, og det er fortsat for besvarelse.

Kl. 10:11

Indenrigs- og socialministeren (Karen Elle-mann):

Som statsministeren lige har sagt, respekterer regeringen hjemmestyreordningens ansvarsfordeling. Det sociale område er i henhold til hjemmestyreloven overladt til Grønland selv, og det betyder, at såfremt der opstår problemer på områder, som hjemmestyret har overtaget, har hjemmestyret ansvaret for at tage hånd om problemerne.

Der har været historier om grønlandske børn, der ikke vokser op under betryggende leveforhold, og det er ikke acceptabelt. Børn har ret til en tryk og god barndom, så selvfølgelig skal hjemmestyret tage hånd om de problemer, som grønlandske børn står over for.

Hjemmestyret arbejder også for at løse de problemer, der er. F.eks. er det hjemmestyret selv, der har taget initiativ til at få udarbejdet den rapport om forholdene for grønlandske børn, som blev udgivet i februar måned netop med henblik på at få kortlagt problemerne. Desuden ved jeg, at hjemmestyret ved årsskiftet hævde en række af ydelserne til børnefamilierne med henblik på at give forældrene bedre økonomiske forudsætninger for at kunne tage sig af deres børn, og at hjemmestyret desuden har iværksat kampagner mod seksuelt misbrug, oprettet en anonym rådgivningslinje for familier

og børn og taget en masse andre initiativer. Grønland har desuden selv udarbejdet et bidrag til FN's børnekomité om overholdelse af FN's børnekonvention, ligesom hjemmestyret deltager i eksaminationen ved komiteen.

Det er positivt, at hjemmestyret har iværksat initiativer, men jeg vil gerne bidrage til, at indsatsen forbedres yderligere. I overensstemmelse med regeringens politik skal det ske gennem samarbejde og dialog mellem regeringen og hjemmestyret og ikke ved et diktat fra regeringen, og jeg vil derfor også fortsætte det samarbejde, som de tidligere socialministre og den tidligere velfærdsminister har haft med hjemmestyret, bl.a. ved at udbygge den samarbejdsaftale om udsatte børn, som tidligere er indgået.

Jeg må også lige nævne, at Folketinget i forbindelse med debatten om forespørgsel nr. F 8 i 2008 jo rent faktisk pålagde regeringen at samarbejde med hjemmestyret, og jeg citerer:

»Samarbejdet bør ske i forståelse med hjemmestyret og med respekt for hjemmestyrets kompetence.«

Det er fuldt ud i regeringens ånd, og det er den måde, jeg også vil samarbejde med hjemmestyret på.

Kl. 10:14

Formanden:

Tak til indenrigs- og socialministeren. Så går vi til forhandlingen, og den første, der får ordet, er hr. Søren Espersen som ordfører for forespørgsnerne.

Kl. 10:14

Forhandling

(Ordfører for forespørgsnerne)

Søren Espersen (DF):

Jeg takker for de to redegørelser, som var meget korte, men egentlig udmærkede. Jeg vil først koncentrere mig om, hvad det er, jeg ser der er problemerne i Grønland, og så prøve at nå frem til et eller andet forslag til, hvad der kan ske.

Alting i Grønland er jo ekstremt på social- og sundhedsområdet og ekstremt negativt i forhold til andre nordiske lande. Det er ikke noget nyt, at det forholder sig sådan, for sådan har det faktisk været i årevis, og lad mig med kilde i bøgerne »Børn og unge i Grønland« og »Køn og vold« samt med tal fra Nordisk Råd give nogle eksempler på denne ekstremitet:

33 ud af 100 piger i Grønland bliver seksuelt misbrugt, inden de er fyldt 15 år. 11 ud af 100 drenge i Grønland bliver seksuelt misbrugt, in-

den de er fyldt 15 år. Grønland har verdens højeste selvmordstal blandt unge, 25 ud af 100 grønlandske unge har forsøgt at tage livet af sig selv. 56 pct. – 56 pct. – af samtlige graviditeter ender i provokeret abort. 25 pct. af alle børn i Grønland er omsorgssvigtede. 17 pct. af alle børn i Grønland går så godt som hver dag sultne i seng. Der mangler 350 pædagoger og et hav af sygeplejersker. Den sociale ulighed er ekstrem. Magtmisbrug og nepotisme flourer. Dyrevelfærd er så godt som ikkeeksisterende. 60 ud af 100 kvinder mellem 18 år og 24 år har fået tæv. 15 pct. af alle i Grønland har været udsat for vold inden for 1 år. Antallet af sædelighedsforbrydelser og ikke mindst incestuøse forhold er steget med 30 pct. over de sidste 10 år.

Det er jo grotesk. Det er jo groteske, nærmest uvirkelige forhold i et velhavende vestligt land. Og selv om jeg ved, at den sædvanlige bortforklaring fra landsstyrets side altid er en jeremiade, opremsning af de særlige kulturelle forhold, og at vi jo må forstå, at Grønland er noget specielt, så holder forklaringen ikke en meter. Landsstyret har nemlig ingen undskyldning for denne dårlighed.

Den egentlige, den rigtige forklaring på, hvorfor Grønland på snart sagt alle sociale og sundhedsmæssige områder skejer negativt ud i forhold til alle de øvrige nordiske samfund, er jeg fuldt ud klar over at vi aldrig får fra landsstyrets side, det ville nemlig være en tilståelses-sag, for forklaringen er jo, at landsstyret – nepotistisk ledet af partiet Siumut igennem 30 år – for længe har spillet fallit.

Ordet Siumut er i min ordbog ensbetydende med mismangement, altså dårligt lederskab. Man må så håbe, at dette lederskab i det kommende sommervalg i Grønland bliver vist vintervejen, for Grønland trænger i den grad til en ny ledelse, en ny start, jo ikke mindst når selvstyret bliver en realitet, for indtil valget den 2. juni forhåbentlig vil ændre tingenes tilstand, har det jo aldrig slået fejl, at der cirka hvert tredje år er en ny journalist eller socialforsker, der rejser til Grønland og vender tilbage med nye, rystende beretninger om sociale forhold, og at alle her i huset hver gang bliver enige om, at det må der da gøres noget ved. Det slår heller aldrig fejl, at landsstyret hver gang fortæller, at her er der bestemt noget, der skal rettes op på, og så fortæller man også, at man netop er i gang med at foretage en række forbedringer, og at det i øvrigt ikke er noget, Folketinget skal blande sig i.

Det skulle undre mig, hvis vi ikke også i dag kommer til at høre netop den remse. Det er netop derfor, det er så vigtigt, at vi i dag giver landsstyret en allersidste chance med beskeden om, at sker der ikke noget, så griber Folketinget og regeringen ind. I Dansk Folkeparti mener vi faktisk, vi har en pligt til at reagere, dels fordi det i høj grad er danske skatteydere, der finansierer landsstyret, dels fordi samtlige forsømte grønlandske børn har dansk indfødsret. Det er i øvrigt svært at forklare folk, at Folketinget har så enormt travlt med at løse sociale og uddannelsesmæssige problemer i alle mulige lande på kloden – i alle de andre lande, hvor Folketinget ikke har noget at skulle have sagt – men undlader at løse de sociale problemer der, hvor Folketinget bare kunne beslutte at løse dem.

Hvis Folketing og regering også i dag i en ny forespørgselsdebat i rækken af alle de andre, der har været, svigter de grønlandske børn, så har vi igen svigtet præcis de mennesker på denne jord, som Folketinget har en ganske særlig forpligtelse til netop ikke at svigte, nemlig de mennesker, som er borgere i det danske rige, og som under et benævnes danske statsborgere.

Jeg skal på den her baggrund på Dansk Folkepartis vegne fremsætte følgende:

Forslag til vedtagelse

»Folketinget konstaterer, at der er behov for en øjeblikkelig styrket indsats på det sociale område i Grønland – ikke mindst i forhold til omsorgssvigtede og traumatiserede børn. Folketinget anerkender, at regeringen i flere omgange og over flere år har tilbudt at stille ekspertise og erfaring til rådighed for de grønlandske myndigheder, men at disse tilbud, uforståeligt, er blevet afvist. Folketinget konstaterer yderligere, at regeringen har det folkeretlige ansvar for Grønlands overholdelse af internationale forpligtelser – såvel på sagsområder, som hjemmestyret har overtaget, samt på de sagsområder, som det kommende selvstyre måtte overtage. Som følge heraf opfordrer Folketinget regeringen til at sørge for, at de foranstaltninger, som er nødvendige til opfyldelse af FN's Børnekonvention, gennemføres.«

(Forslag til vedtagelse nr. V 67).

Kl. 10:20

Formanden:

Tak. Det oplæste forslag til vedtagelse vil indgå i de videre forhandlinger.

Der er ønske om korte bemærkninger, først fra fru Line Barfod.

Kl. 10:20

Line Barfod (EL):

Det var jo en ordentlig svada fra hr. Søren Espersen. Jeg synes, det interessante er at høre, hvad det helt konkret er hr. Søren Espersen vil gøre. For hvis man ser på den politik, som Dansk Folkeparti fører i Danmark, så er den jo med til at skabe en lignende ulighed og sociale problemer i Danmark, hvis ikke vi snart får den stoppet og får begyndt på en anden vej. Så helt konkret: Hvad vil hr. Søren Espersen have, og hvad vil hr. Søren Espersen foreslå grønlandske politikere at man skal gøre for at bekæmpe den sociale ulighed? Vil hr. Søren Espersen f.eks. foreslå, at man skal indføre en progressiv beskatning, så man får mindsket den sociale ulighed, altså at man skal beskatte de rige hårdere og de fattige lavere, modsat det som Dansk Folkeparti gør i Danmark?

Kl. 10:20

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 10:21

Søren Espersen (DF):

Nu taler vi her i Folketinget 99 ud af de 100 mødedage om året om danske forhold. I dag drejer det sig om Grønland. Vi kan godt gå ind i en dansk debat om ulighed, og der ved fru Line Barfod præcis, hvor Dansk Folkeparti står, at vi netop ikke er enige i de liberale tanker, som nogle har, om, at uligheden skal øges. Men bare et helt konkret forslag, der afspejler, hvad vi ville have gjort, hvis det var foregået i Danmark – nu foregår det så i Grønland: Vi ved og har fået at vide, at 17-20 pct. af grønlandske børn går sultne i seng. Det kunne løses på en eftermiddag bare ved at bevilge et måltid varm mad på alle daginstitutioner og skoler i Grønland. Vupti, så ville det problem være løst.

Det diskuterer man stadig væk i Grønland, selv om viden om forholdene kom frem for lang tid siden. Hvorfor skal det være så svært?

Kl. 10:21

Formanden:

Fru Line Barfod.

Kl. 10:21

Line Barfod (EL):

Jeg er fuldstændig enig i, at alle børn bør have et rigtig godt, gratis måltid mad i daginstitutionerne. Det er der ingen tvivl om. Det synes jeg er rigtig godt. Jeg glæder mig til, at det lykkes at få det gennemført både i Grønland og i Danmark

og i andre lande, der ikke har det. Men børn skulle gerne have mere end ét måltid mad. Hvis vi skal gøre noget ved de kæmpestore problemer, der er med ulighed, må det vel også handle om at kunne bidrage med nogle konkrete politiske forslag, og at vi kan have en ligeværdig dialog med de politikere, nøjagtig ligesom vi har dialog med andre lande i verden, om, hvilke forslag vi har til, hvad man skal gøre.

Så hvad er det, hr. Søren Espersen vil gøre for at bekæmpe den store sociale ulighed og fattigdom, der er? Når jeg inddrager Danmark, er det ikke, fordi hr. Søren Espersen skal sige, hvad han vil gøre i Danmark, men bare fordi det, som hr. Søren Espersen normalt står for i Danmark, er det stik modsatte af det, som jeg i hvert fald mener der skal til i Grønland. Derfor er det lidt interessant at høre, hvad hr. Søren Espersen helt konkret vil opfordre til at man gør.

Kl. 10:22

Formanden:
Ordføreren.

Kl. 10:22

Søren Espersen (DF):

Det, jeg føler er den store forskel på den måde, de danske sociale myndigheder arbejder på, og den måde, det foregår på i Grønland, er, at hvis vi her kommer ud for et omsorgssvigtet barn, et barn, som eksempelvis ikke får tilstrækkeligt at spise, så indledes der med det samme en aktion over for barnets familie.

Det er jo ikke sådan, at det her i Danmark får lov at fortsætte. Det kan også ende med en tvangsfjernelse. Vi har alle de der meget skrappede måder, vi løser den slags ting på i forhold til familier, som ikke kan klare at passe på deres børn på en ordentlig måde – alkoholiserede familier, børn af forældre, som er narkomaner. Det løser vi jo. Det er jo det, der er den ubehagelige forskel på den måde, det foregår på i danske kommuner, og den måde, det foregår på i grønlandske kommuner.

Kl. 10:23

Formanden:

Så er der en kort bemærkning fra hr. Høgni Hoydal.

Kl. 10:23

Høgni Hoydal (TF):

Jeg har forstået, at hr. Søren Espersen på en eller anden måde vel er udtryk for den danske mands byrde. Nu sagde han, at man ikke havde behov for flere undersøgelser og analyser. Men anerkender hr. Søren Espersen, at de tal, han står og remser op, og de oplysninger om de forhold,

han nævner, selvfølgelig er udarbejdet af de grønlandske myndigheder selv, og at Grønland, også i forhold til FN, hvilket statsministeren redegjorde for, jo selv arbejder med de her forhold? Og mener hr. Søren Espersen, at det på nogen måde løser problemer at sætte andre under administration?

Kl. 10:24

Formanden:
Ordføreren.

Kl. 10:24

Søren Espersen (DF):

Altså det, jeg ikke anerkender, er, at der skulle være nogle særlige kulturelle forhold, der skulle gøre, at man ikke skulle tage hånd om, at børn sulter. Det anerkender jeg overhovedet ikke. Grønland er på alle områder – det kan enhver, der tager til Grønland, forsikre sig om – et vestligt land, der har vestlige landes standarder og er i en vestlig kultur.

Så til alle de her bortforklaringer om, at der er særlige forhold, der gør sig gældende, vil jeg sige: niksenbiksen. Når det drejer sig om børns velfærd, om traumatiserede børn, om omsorgssvigtede børn i et vestligt land, er der ingen undskyldninger. Det er det, som jeg påpeger. Den danske mands byrde – hvad er det for noget væs! Jeg føler ikke nogen byrde, kun i forhold til at vi altså har en ganske særlig situation for Danmark og Grønland, nemlig at vi har været et fællesskab i 300 år, og at det danske Folketing vil kunne rette op på forholdene, men ikke tør – som sædvanlig.

Kl. 10:25

Formanden:

Hr. Høgni Hoydal.

Kl. 10:25

Høgni Hoydal (TF):

Jeg håber, at hr. Søren Espersen forstår sammenligningen, når jeg nævner den danske mands byrde i relation til den hvide mands byrde. Det er jo det her med at skabe folk i ens eget billede, som jeg mener at både Dansk Folkeparti og hr. Søren Espersen har gjort til deres mærkesag.

Men jeg vil prøve at spørge på en anden måde. Mener hr. Søren Espersen, at de grønlandske myndigheder, de grønlandske politikere og det grønlandske folk ikke selv er opmærksomme på de udfordringer, de har for fremtiden? Det er det første.

Det andet er: Vil hr. Søren Espersen anerkende, at Færøerne, som jo ikke har nogen bande-kriminalitet, skulle sætte Danmark under admi-

nistration, fordi Danmark ikke har kunnet løse problemerne på Nørrebro?

Kl. 10:26

Formanden:
Ordføreren.

Kl. 10:26

Søren Espersen (DF):

Nej, og vi har heller ikke tænkt os at sætte Færøerne under administration, fordi de har et særdeles forkvaklet forhold til homoseksuelle. Det har vi heller ikke. Vi påpeger det bare, som vi gør, og det gør vi også i forhold til Grønland. De grønlandske politikere er da fuldstændig klar over, hvad det er, der er problemerne. De kan jo også læse ligesom alle os andre og forstå problemerne.

Men det, jeg mener er det største problem, er Siumut. Det sagde jeg også i min ordførertale. Det er meget usundt at have den samme regering i over 30 år, for så udvikles netop den nepotisme, som vi har set så mange eksempler på, det magtmisbrug, som Siumut står for. Der vil jeg sige, at det bedste, der kunne ske, ville være, at Siumut ved valget den 2. juni blev vist vintervejen. Så ville der være en mulighed for at rette op på de forfærdelige sociale forhold i Grønland, få en ny ledelse og få en ny start.

Kl. 10:27

Formanden:

Så er der en kort bemærkning fra hr. Per Ørum Jørgensen.

Kl. 10:27

Per Ørum Jørgensen (KF):

Tak for det. Jeg er meget enig i mange af de betragtninger, som hr. Søren Espersen her har fremført.

Inden den her debat kunne vi jo høre, at den danske venstrefløj, socialisterne, som jo ellers påtager sig social ansvarlighed som nærmest en selvfølge, forsøgte at twistede debatten lidt og fjerne fokus fra de her grønlandske børn.

Jeg vil godt bore lidt i det, om de grønlandske myndigheder er klar over problemets omfang og også understrege, at der er grønlandske politikere, der gerne vil gøre noget ved tingene. Vores søsterparti, Demokraterne, har jo f.eks. for nylig fremlagt en børnepakke, som rummer flere initiativer, heriblandt også skolemad til børnene, hvilket vil løse det.

Vil hr. Søren Espersen ikke bekræfte, at der findes grønlandske politikere, der faktisk gerne vil hjælpe de her børn?

Formanden:
Ordføreren.

Kl. 10:28

Kl. 10:28

Søren Espersen (DF):

Ja, det vil jeg gerne bekræfte. Det gælder bestemt både Demokraterne og IA, der er kommet med utrolig fornuftige betragtninger i forbindelse med løsning af problemerne, Atassut for den sags skyld også.

Jeg vil ikke have, at det skal udvikle sig til sådan en Siumut-bashing – jeg ved ikke, hvad sådan noget hedder på dansk – for det er ikke det, der er tanken. Jeg siger bare, at et næsten hvilket som helst systemskifte i Grønland ville være positivt. Jeg gentager: Næsten et hvilket som helst systemskifte i Grønland ville være positivt.

Men jeg giver hr. Per Ørum Jørgensen fuldstændig ret i, at Demokraterne, De Konservatives søsterparti, har vist særdeles stor ansvarlighed.

Kl. 10:28

Formanden:

Hr. Per Ørum Jørgensen.

Kl. 10:28

Per Ørum Jørgensen (KF):

Det vil sige, at vi måske allerede her tidligt i debatten ligesom kan få afmonteret den tilgang, som vi kan høre nogle politikere har, med at fjerne fokus fra de grønlandske børns problemer og flytte det til Danmark. Diskussionen om, hvordan situationen er i Danmark, kan vi jo ganske ofte tage her i Folketinget. Men jeg går ud fra, at hr. Søren Espersen er enig med mig i, at vi i debatten her har fokus på lige præcis det konkrete problem, nemlig det, at næsten hvert sjette barn i Grønland sulter.

Kl. 10:29

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 10:29

Søren Espersen (DF):

Jamen det er netop det, jeg synes er så karakteristisk. Den seneste forespørgsel havde vi i februar. Der kom den daværende velfærdsminister, fru Karen Jespersen, med alle mulige ideer til, hvordan man kunne hjælpe og assistere, men det blev faktisk afvist. Det er for mig så fuldstændig uforståeligt, at Siumut-landsstyret afviser en venlig udstrakt hånd på et område, hvor der findes en enorm masse ekspertise. Jeg tror ikke, at nogen af de andre partier – IA, Demokraterne, Atassut – ville have reageret på samme mærkelige måde, som Siumut har gjort.

Formanden:

Så er der en kort bemærkning fra fru Julie Rademacher.

Kl. 10:30

Julie Rademacher (S):

Yes! Et næsten hvilket som helst systemskifte vil være godt – i Danmark.

Kl. 10:30

Derfor stiller jeg nu et spørgsmål om vold mod kvinder i Grønland. Men vil hr. Søren Espersen også helt reelt gå ind i kampen mod vold mod kvinder i Danmark?

Kl. 10:30

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 10:30

Søren Espersen (DF):

Ja, det vil jeg bestemt meget gerne. Jeg mener også, at der bliver foretaget en masse ting i den retning rundt omkring i kommunerne. Der er næsten ikke den kommune, som ikke har en eller anden form for initiativ, en eller anden ting for voldsramte kvinder, som man stiller til rådighed. Man arbejder med det i stor stil i Danmark, og selvfølgelig er det en sag, der skal tages fat på.

Men som sagt, som jeg også sagde til fru Line Barfod: Kunne vi ikke bare én dag ud af de 100 mødedage, vi har i Folketinget, tale om Grønland? Lad os koncentrere os om det. Vi kan godt tage en stor dansk debat om forskellige sociale problemer i Danmark. Dem er der bunker af, og det påpeger vi fra Dansk Folkepartis side hver dag.

Kl. 10:31

Formanden:

Fru Julie Rademacher.

Kl. 10:31

Julie Rademacher (S):

Jeg vil da glæde mig rigtig meget til at diskutere vold mod kvinder i Danmark, også med hr. Søren Espersen, ligesom jeg vil glæde mig til at tale om grønlandske forhold hver dag i Folketinget med hr. Søren Espersen. For der er åbenbart noget, som hr. Søren Espersen ikke har forstået.

Men jeg kan også godt tænke mig at stille et spørgsmål: Hvad med et konstruktivt fokus på børn og unge, også i Danmark? Nu er det jo sådan, at Dansk Folkeparti går ind for at smide børn i fængsel i Danmark, gør man så også det i Grønland? Er det løsningen på det hele, altså højere straffe og børn i fængsel?

Hvordan har hr. Søren Espersen egentlig tænkt sig også herhjemme at sætte fokus på de mange børn, som har problemer?

Så måske et systemskifte også i Danmark vil være utrolig sundt, hvis vi skal leve op til mange af de forpligtelser, som vi har.

Kl. 10:32

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 10:32

Søren Espersen (DF):

Jamen lad os da bare forkvakle debatten yderligere med nogle nye fuldstændig irrelevante ting. Lad os bare tage svaret på det om den kriminelle lavalder: Jeg mener nu aldrig, Dansk Folkeparti har bedt om, at børn kommer i fængsel. Man kunne vende det om og sige, at der ligger en enorm retsbeskyttelse i, at de børn under 15 år, faktisk får lov til at få et forsvar og bliver stillet for en dommer. Den rettighed er fuldstændig forsvundet. Den kan man kun tildele folk, som er fyldt 15 år. De får lov til at få et forsvar.

Det bliver sat masser af ting i gang i forhold til børn under 15 år, som man mener er kriminelle. En eller anden politibetjent har fundet ud af, at en eller anden under 15 år er kriminel, og en eller anden social myndighed har fundet ud af det. Og så sætter man nogle initiativer i gang i den retning, uden så meget som at have stillet drengen for en dommer eller givet ham et forsvar. Det er da ikke særlig fair.

Kl. 10:33

Formanden:

Så er det hr. Henrik Høegh for en kort bemærkning.

Kl. 10:33

Henrik Høegh (V):

Jeg er enig med hr. Søren Espersen i, at det her er en alvorlig situation. Det er en situation, hvor der er behov for, at vi ser en positiv udvikling.

Jeg synes også i dag, at jeg kunne høre i hr. Søren Espersens tale, at vi også kan være enige om, at vi løser det her inden for de indgåede aftaler omkring bloktilskuddet, men også inden for de indgåede aftaler og de muligheder, der ligger i forhold til vores fælles forpligtelse over for internationale aftaler.

Jeg vil bare gerne lige have hr. Søren Espersen til at bekræfte, at vi egentlig også her er enige.

Kl. 10:33

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 10:33

Søren Espersen (DF):

Jo, jeg forstår udmærket, hvad der bliver sagt. Men det her med hele tiden at gøre ligesom det, vi gjorde sidste år og forrige år og for 3 år siden, som heller ikke har haft nogen effekt, er det, jeg egentlig opponerer mod i dag og siger: Hvornår skal vi igen have en forespørgselsdebat om præcis det samme emne? Hvornår er der igen en journalist, der rejser til Grønland, eller en forsker, der rejser til Grønland, og kommer hjem med en ny rapport?

Vi overholder jo internationale aftaler. Det går vi ind for, også i forhold til børnekonventionen, og der er det altså regeringens ansvar, at de konventionsbestemmelser bliver overholdt inden for rigets grænser. Og hvis ikke det grønlandske hjemmestyre vil gøre det selv – det er jo min pointe – så må vi gøre det for dem.

Kl. 10:34

Formanden:

Hr. Henrik Høegh.

Kl. 10:34

Henrik Høegh (V):

Nu har jeg ikke siddet i Folketinget så længe, og det kan være, det er derfor, at det for mig er nyt, at det ligger helt klart, hvad der står i de internationale aftaler. Det er her, vi har et fælles ansvar, og det er her – hvis ikke der kommer den her positive udvikling – vi har mulighed for inden for de indgåede aftaler fra Danmarks side at hjælpe og støtte og bede om at få truffet de foranstaltninger osv. Det er trods alt nyt, men det kan være, det er, fordi jeg er ny i Folketinget. Jeg mener også, at det for Grønlandsudvalget er nyt, at det er rammerne i de internationale aftaler.

Kl. 10:35

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 10:35

Søren Espersen (DF):

Min pointe er, at der jo ikke er noget nyt i, at den danske regering altid har stillet sig velvilligt til rådighed, hvis der var noget, som det grønlandske hjemmestyre ønskede assistance til under en eller anden form, men det er jo aldrig forekommet. Det, der er min pointe, er, at det er så frustrerende, at vi har haft den her type debatter mange gange, og hver gang ender det med en vedtagelse om, at nu skal vi også opfordre det grønlandske hjemmestyre til at rette op på forholdene. Men hvad så, hvis det ikke sker efter femte eller sjette eller syvende år? Hvor længe

skal den danske regering, som har ansvaret for, at tingene er i orden inden for det danske rige, vente, før der kommer den reaktion, som jeg ønsker? Jeg har allerede mærket, at den ikke kommer i dag – så kan vi jo mødes igen til april næste år.

Kl. 10:36

Formanden:

Så er der en kort bemærkning fra fru Juliane Henningsen.

Kl. 10:36

Juliane Henningsen (IA):

Tak. Jeg vil sige, at det at være tættest på udfordringerne, betyder, at vi i Grønland har ansvaret for at imødegå de udfordringer. Jeg vil så spørge hr. Søren Espersen: Ud over en skolemadsordning, som han anser for at være en mirakuløs ordening, og som vi allerede i Landstinget har fremsat forslag om, hvad er det så for en eksportise, vi fra Grønlands side har nægtet at modtage, og hvad er det for nogle andre konkrete forslag, som hr. Søren Espersen har til løsning af de sociale udfordringer i Grønland?

Kl. 10:37

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 10:37

Søren Espersen (DF):

Man kunne jo vende det om og sige, at hvis Grønland selv har svaret på problemerne, hvorfor sker der så ingenting? Jeg kan bare konstatere – og det har jeg fået at vide af den tidligere velfærdsminister – at der ikke har været den store interesse for, at den danske regering skulle foretage sig noget. Jeg er sikker på, at der ville være stillet alt muligt til rådighed vederlagsfrit, hvis man havde ønsket det.

Men jeg vender det om og spørger: Hvis man nu kender svaret på problemerne fra de grønlandske politikeres side, bl.a. fra fru Juliane Henningsens side, som også sidder i Landstinget, hvorfor sker der så ingenting?

Kl. 10:38

Formanden:

Fru Juliane Henningsen.

Kl. 10:38

Juliane Henningsen (IA):

Der sker jo rigtig, rigtig mange ting fra oppositionens side, og jeg kan sige, at der aldrig har været så mange forslag og spørgsmål til landstytret. Og jeg er glad for, at der bliver udskrevet valg til Landstinget nu her den 2. juni. Men det, jeg efterlyser her, er: Hvad er der af konkrete og gode erfaringer fra danske kommuner og fra

den danske regering, som jeg mener på sin vis har været tavse i den debat? For ud fra det, jeg ved, havde den tidligere velfærdsminister afmeldt sit besøg i Grønland, hvor man netop skulle diskutere de sociale forhold, og det mener jeg ikke man kan sige er at forholde sig politisk alvorligt på det område.

Kl. 10:38

Formanden:
Ordføreren.

Kl. 10:38

Søren Espersen (DF):

Det glæder mig, at vi deler forhåbningerne om et systemskifte i Grønland; så er der i det mindste noget, vi er enige om, selv om det ikke er meget.

Med hensyn til hvad man så kunne lære, vil jeg sige, at nu skal det her jo ikke beskrives, som om Grønland er et uland. Grønland er – det sagde jeg også i min ordførertale – et vestligt land, som man må forvente lever op til vestlige standarder. Men det er da bare mærkeligt, at når der forekommer en eller anden form for omsorgssvigt, foretager man sig ikke noget. Hvis f.eks. de danske myndigheder – det kunne være i Vordingborg Kommune – bliver opmærksom på, at et barn går omkring og sulter eller er traumatiseret, griber man ind; så foretager man sig noget, så lader man ikke bare tingene være, fordi det – for Grønlands vedkommende – kunne være noget kulturelt betinget oppe i en eller anden bygd. Sådan fungerer det ikke i Danmark, så hvis man kunne lære noget af det, ville det være utrolig positivt.

Man har alle ressourcerne, man har alle mulighederne, man har hele ekspertisen, men man afstår fra nogle ting, fordi man jo helst ikke skulle genere en eller anden forstander i en bygd.

Kl. 10:40

Formanden:

Tak til hr. Søren Espersen. Der er ikke flere, der har ønsket en kort bemærkning. Den næste ordfører er hr. Flemming Møller.

Kl. 10:40

(Ordfører)

Flemming Møller (V):

I februar måned i år offentliggjorde Socialforskningsinstituttet en undersøgelse, der omhandlede forholdene for grønlandske børn. Undersøgelsen viste bl.a., at hvert sjette barn i Grønland ofte går sultent i seng. Sådan et tal er bestemt ikke acceptabelt. Derfor skal forholdene for udsatte børn i Grønland forbedres. Det skylder vi børnene.

Venstre anerkender, at de grønlandske myndigheder på visse områder har gjort et godt stykke arbejde for at hjælpe udsatte børn i Grønland. F.eks. besøgte Folketingets Grønlandsudvalg i efteråret et omsorgshjem for børn, som tog sig af udsatte børn. Her så udvalget et godt eksempel på, hvordan de sociale myndigheder i Grønland kan yde en god og professionel indsats for udsatte børn. Derfor skal de grønlandske myndigheders indsats også anerkendes, når indsatsen for at hjælpe udsatte børn bærer frugt.

Hjemmestyreordningen og nu snart selvstyreordningen betyder, at kompetencen på en lang række sagsområder er overflyttet til de grønlandske myndigheder. Med kompetence følger det fulde ansvar for sagsområdet. Det kan dog nogle gange være krævende at løfte de opgaver, der følger med ansvaret for sagsområdet. Det er derfor Venstres opfattelse, at grønlandske myndigheder skal samarbejde om hjemtagne sagsområder. Det gælder også på det sociale område.

Venstre skal derfor i dag opfordre regeringen til at intensivere samarbejdet med hjemmestyret på dette område med det formål at skabe bedre sociale forhold for grønlandske børn. Danske myndigheder bør f.eks. stille ekspertise og erfaring til rådighed for de grønlandske myndigheder samt drøfte mulige tiltag med hjemmestyret.

Samtidig er en styrket indsats på det sociale område afgørende for, at Grønland lever op til sine internationale forpligtelser i forhold til børns vilkår. Derfor opfordrer Venstre regeringen til at henstille til hjemmestyret, at der gennemføres de foranstaltninger, som er nødvendige, til opfyldelse af internationale forpligtelser, hvis det kan konstateres, at hjemmestyret ikke lever op til disse.

Jeg skal derfor på vegne af Socialdemokraterne, Det Konservative Folkeparti, Det Radikale Venstre, Siumut og Venstre fremsætte følgende:

Forslag til vedtagelse

»Folketinget konstaterer, at der er behov for en styrket indsats på det sociale område i Grønland, og opfordrer regeringen til at intensivere samarbejdet med hjemmestyret på dette område. Regeringen opfordres derfor til at stille sin ekspertise og erfaring til rådighed for de grønlandske myndigheder samt drøfte mulige tiltag med hjemmestyret.

Folketinget konstaterer samtidig, at regeringen har det folkeretlige ansvar for Grønlands overholdelse af internationale forpligtelser, også på sagsområder, som hjemmestyret har overtaget. Derfor opfordrer Folketinget regeringen til at følge internationale organers udtalelser om forholdene for børn i Grønland tæt og på den baggrund vurdere, om der er behov for at tage yderligere initiativer med henblik på at sikre overholdelsen af rigets internationale forpligtelser.«

(Forslag til vedtagelse nr. V 68).

Kl. 10:43

Formanden:

Tak. Også dette forslag til vedtagelse vil indgå i de videre forhandlinger.

Der er ønske om en kort bemærkning fra hr. Søren Espersen.

Kl. 10:43

Søren Espersen (DF):

Jeg synes bestemt, at det er et udmærket forslag til vedtagelse, og såfremt vi skønner, at vi ikke kan opnå flertal for det, jeg har fremsat, kunne vi sagtens finde på at stemme for det forslag til vedtagelse, der ligger her.

Hr. Flemming Møller var der jo ikke sidste år eller forrige år eller forrige år igen, og her bliver egentlig bare fastslået det, som også blev fastslået alle de andre år, at hjemmestyret har det fulde ansvar, og at den danske regering nu bør intensivere samarbejdet. Det er jo fint, men jeg er alligevel nødt til at spørge, selv om jeg ikke vil give hr. Flemming Møller ansvaret for det, der ligger forud: Hvad er det nye?

Kl. 10:44

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 10:44

Flemming Møller (V):

Det nye er jo, at det nu kommer helt op på topplan. Tidligere var det en opfordring fra Udvalget vedrørende Grønlandske Forhold til hjemmestyret om noget, som hjemmestyret mente at udvalget ikke skulle blande sig så meget i. Men nu er det jo regeringen, der har ret til at gå ind og sørge for, at internationale forpligtelser bliver overholdt, der går ind med sin ekspertise og tager ansvaret for, at det her foregår.

Kl. 10:45

Formanden:

Hr. Søren Espersen.

Kl. 10:45

Søren Espersen (DF):

Men det skete altså også sidste år, vil jeg sige til hr. Flemming Møller. Det stod også i vedtagelsen sidste år, at man skulle gå ind og tilbyde ekspertise. Problemet var, at de grønlandske myndigheder ikke tog imod tilbuddet.

Det, jeg havde ønsket at få ind som en ekstra dimension i den her debat, var netop den her særlige forpligtelse, som man har i forhold til FN's børnekonvention, og der kunne jeg godt have tænkt mig, at regeringen også havde erkendt, som det f.eks. også er sket i svar til mig på spørgsmål, som jeg har stillet igennem Udvalget vedrørende Grønlandske Forhold, sit ansvar for, at hvis det ikke lykkes nu – og det skal være nu – i forhold til de initiativer, der skal tages, jamen så vil regeringen gribe ind. Det er det, jeg savner, og der kunne jeg egentlig godt tænke mig bare at få en tilkendegivelse af, at det så er regeringens endelige ansvar, hvis det ikke lykkes denne gang.

Kl. 10:46

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 10:46

Flemming Møller (V):

Jamen det er jo sådan set klart, at regeringen har det endelige ansvar over for internationale konventioner. Det er de ansvarlige for rigsfællesskabet, der har ansvaret i internationale sammenhænge, så det erkender Venstre at regeringen har.

Kl. 10:46

Formanden:

Så er der en kort bemærkning fra fru Juliane Henningsen.

Kl. 10:46

Juliane Henningsen (IA):

Tak. Fordi vi mener, at enhver dialog mellem Danmark og Grønland skal baseres på principperne om selvbestemmelse, ligestilling og gensidig respekt mellem Danmark og Grønland, fremsætter jeg på vegne af undertegnede, hr. Kristen Touborg, fru Line Barfod og hr. Høgni Hoydal følgende:

Forslag til vedtagelse

»Folketinget konstaterer, at der fortsat er behov for en styrket indsats på børn og unge-området i Grønland og Danmark, og opfordrer regeringen til at arbejde på en kritisk dialog med hjemmestyret/selvstyret om børns og unges forhold. Regeringen opfordres til at stille sin ekspertise til rådighed for de grønlandske myndigheder samt drøfte mulige tiltag med hjemmestyret/selvstyret, der kan afhjælpe problemerne på børn og unge-området. Idet Folketinget ønsker en fortsat positiv udvikling – politisk, socialt og økonomisk – i Grønland, opfordres regeringen til fortsat at bidrage til fremme af det nye grønlandske selvstyre i overensstemmelse med selvstyrelovens principper om selvbestemmelse, ligeværdighed og gensidig respekt mellem Danmark og Grønland. Folketinget opfordrer regeringen og de grønlandske myndigheder til at følge internationale organers udtalelser om forholdene for børn i Grønland og Danmark tæt og på den baggrund vurdere, om der er behov for at tage yderligere initiativer med henblik på at sikre overholdelsen af rigets internationale forpligtelser.«

(Forslag til vedtagelse nr. V 69).

Kl. 10:47

Formanden:

Tak. Også det netop oplæste forslag til vedtagelse vil indgå i de videre forhandlinger. Jeg vil sige til Folketinget, at der ikke er noget i vejen for, at man under korte bemærkninger kan komme med sit forslag til vedtagelse, så det kan indgå i drøftelserne – for de partier, der ellers kommer sidst. Det er også, for at det skal være praktisk, i forhold til at man har noget at forholde sig til, når man drøfter partiernes stillingtagen. Det er bare til orientering, så der ikke er nogen, der undrer sig over, at man oplæser forslag til vedtagelse fra spørgsmålspladsen.

Ønskes der yderligere en kort bemærkning fra Juliane Henningsen?

Det gør der ikke, så siger vi tak til hr. Fleming Møller. Der er ikke flere, der har bedt om korte bemærkninger. Næste ordfører er fru Julie Rademacher.

Kl. 10:48

(Ordfører)

Julie Rademacher (S):

Der har overordnet set været en rigtig god og positiv udvikling i det grønlandske samfund, siden hjemmestyret blev indført, men der er stadig væk mange problemer, som det grønlandske

samfund slås med bl.a. i forhold til børn og andre udsatte grupper, som vi diskuterer her i dag.

Socialdemokraterne mener, at de fattige og forsømte grønlandske børns forhold bør forbedres, men dette bør absolut ske med respekt for de foreliggende aftaler og dermed respekt for hjemmestyret og det grønlandske folk. Vi mener, at det er vigtigt at understrege, som den tidligere og også den nuværende statsminister har gjort, at konkrete løsninger af grønlandske problemer er svære og nogle gange også umulige at fjerne her fra København. Vi mener, at der med indførelsen af selvstyre er lagt op til, at der skal findes grønlandske løsninger på grønlandske problemer. Derfor hører løsningerne af disse problemer hjemme i det nuværende hjemmestyre og kommende selvstyre.

Samtidig vil vi understrege, at vi som danskere vil bistå alt, hvad vi kan, med viden, ekspertise og knowhow til at løse såvel sociale som andre problemer i Grønland. Grønland ligger mange danskere nær, og vi har mange gode eksempler på dansk-grønlandske miiks. Derfor tager Socialdemokraterne også kraftigt afstand fra den fremmedfjendske herskermentalitet, som Dansk Folkeparti og også nu hr. Per Ørum Jørgensen står for. Vi mener, det er forkert at gå ud og true med økonomiske sanktioner og fjerne bloktilskuddet, når det netop handler om at give en konstruktiv håndsrækning. Fra hr. Per Ørum Jørgensens og Dansk Folkepartis side er der tale om ren populisme, mener vi.

Derfor bifalder vi de initiativer, der er blevet igangsat, efter socialområdets ressort er blevet overgivet til hjemmestyret. Det glæder os, at det grønlandske hjemmestyre har initiativer i gang i Grønland, som andre allerede har været inde på og vil komme ind på, og gør noget ved de problemer, der allerede er opstået.

Dog vil vi gerne understrege, at Danmark har det folkeretlige ansvar for Grønlands overholdelse af internationale forpligtelser, også for sagsområder, som hjemmestyret har overtaget. Derfor støtter vi det forslag til vedtagelse, som regeringspartierne og De Radikale er enige om, at Folketinget opfordrer regeringen til at følge internationale organers udtalelser om forholdene for børn i Grønland tæt og på den baggrund vurdere, om der er behov for at tage yderligere initiativer med henblik på at sikre overholdelsen af rigets internationale forpligtelser.

Blot, så der ikke opstår nogen misforståelser, vil jeg her læse forslag til vedtagelse nr. V 68 højt:

»Folketinget konstaterer, at der er behov for en styrket indsats på det sociale område i Grønland og opfordrer regeringen til at intensivere samarbejdet med hjemmestyret på dette område. Regeringen opfordres derfor til at stille sin ekspertise og erfaring til rådighed for de grønlandske myndigheder samt drøfte mulige tiltag med hjemmestyret.

Folketinget konstaterer samtidig, at regeringen har det folkeretlige ansvar for Grønlands overholdelse af internationale forpligtelser, også på sagsområder som hjemmestyret har overtaget. Derfor opfordrer Folketinget regeringen til at følge internationale organers udtalelser om forholdene for børn i Grønland tæt og på den baggrund vurdere, om der er behov for at tage yderligere initiativer med henblik på at sikre overholdelsen af rigets internationale forpligtelser.« Det skulle være nok.

Mange tak for ordet.

Kl. 10:52

Formanden:

Tak. Der er ønske om korte bemærkninger.

Jeg vil lige orientere om, at det oplæste forslag til vedtagelse er identisk med det, som hr. Flemming Møller oplæste som ordfører.

Hr. Søren Espersen.

Kl. 10:52

Søren Espersen (DF):

Det er jo lige meget nok, at det er fremmedfjendsk, at man gerne vil gøre en indsats for omsorgssvigtede grønlandske børn. Den er ny for mig, men jeg tager den med sammen med alle de andre skældsord, jeg efterhånden har fået i tidens løb. Jeg vil anbefale fru Julie Rademacher at passe på med floskler og fraser. Det fører sjældent til nogen konstruktiv debat. I øvrigt er det også latterligt.

Med hensyn til respekten for de foreliggende aftaler, respekten for det grønlandske hjemmestyre, som blev nævnt fra Socialdemokraternes ordførers side, vil jeg gerne spørge: Hvad så med respekten for de omsorgssvigtede grønlandske børn og hvordan har Socialdemokratiet det med det?

Kl. 10:53

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 10:53

Julie Rademacher (S):

Respekten for de grønlandske børn, som jeg sagde i min ordførertale og som jeg godt kan gentage, er vi hundrede procent med på.

Personligt har jeg også en helt speciel relation og familieforhold, der gør, at jeg om nogen kender til og bekymrer mig om grønlandske børn ikke kun én ud af 100 dage i Folketinget, som hr. Søren Espersen tidligere påpegede, men hver eneste dag er det med i min tanker.

Hvad angår floskler, så tror jeg, at vi nogle gange her i Folketinget er lige gode om det. Så lad os nu bare komme videre.

Kl. 10:53

Formanden:

Hr. Søren Espersen.

Kl. 10:53

Søren Espersen (DF):

Det er jo alt sammen udmærket, men jeg må alligevel sige, at jeg har mine tvivl om, om den respekt i virkeligheden er til stede for de børn, som det virkelig drejer sig om her, og ikke en eller anden hjemmestyreære eller en eller anden respekt for et eller andet, der er kulturelt betinget. Jeg har det håndgribelige problem, at mellem 17 og 20 pct. af de grønlandske børn går sultne i seng, og at de i stor stil er omsorgssvigtede, i alkoholiserede familier, børn af narkomaner osv. Det er mit problem, og det går jeg egentlig mere op i end sådan en hel masse æresbegreber.

Det, jeg vil spørge om, er: Hvad er det nye, Socialdemokratiet nu foreslår i forhold til det, de har gjort alle de andre år, hvor vi også har haft debatterne? Er der noget nyt? Hvad nu, hvis ikke hjemmestyret kan og vil? Hvad så? Skal vi så bare sige: Jamen det er bare ærgerligt, for vi skal have respekt for dem?

Kl. 10:54

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 10:54

Julie Rademacher (S):

Jeg synes, det er utrolig ærgerligt, at hr. Søren Espersen nogle gange ikke er lidt mere optimistisk i forhold til Danmarks fremtid, men så sandelig også i forhold til Grønlands fremtid. Der er et valg, der er skudt i gang i Grønland i øjeblikket, det grønlandske folk skal vælge deres nye politikere. Skal vi nu ikke se, hvad der kommer ud af det, kigge frem, kigge med nye øjne på selvstyret, tro på, at grønlænderne kan? Jeg tror på, at grønlænderne kan.

Derfor mener jeg også, at hr. Søren Espersen om nogen lige må klappe hesten en ekstra gang og så, ja, finde det gode humør, det optimistiske, de mange pæne statistikker, de forbedringer, der også kommer frem, og så netop gå konstruktivt

til tingene og fokusere på, at grønlænderne også gerne vil have grønlandske løsninger på grønlandske problemer, ligesom vi som danskere – hvilket Dansk Folkeparti jo netop står for – gerne vil have danske løsninger på danske problemer.

Kl. 10:55

Formanden:

Så er der en kort bemærkning fra hr. Per Ørum Jørgensen.

Kl. 10:56

Per Ørum Jørgensen (KF):

Jeg synes, Socialdemokraternes ordfører totalt negligerer den alvorlige situation. Nu er det jo ikke kun hr. Søren Espersen og undertegnede, som bliver betegnet som populistiske. Altså, det er jo ikke kun os, der ser Alvoren i den her situation, og det ville faktisk klæde Socialdemokraterne også at tage tingene alvorligt. Generalsekretæren for UNICEF har jo klart udtalt, at der er tale om en eklatant – en eklatant – overtrædelse af en helt basal rettighed, når vi taler situationen om i Grønland. Jeg synes, det ville klæde den socialdemokratiske ordfører at komme ind i virkeligheden – jeg ved, at der er tætte bånd mellem Socialdemokratiet og Siunut – og så tage den her problemstilling alvorligt. Det skylder vi det bare.

Kl. 10:56

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 10:56

Julie Rademacher (S):

Hvis jeg lige skal komme med en sådan lidt anderledes bemærkning, kan jeg da sige, at jeg på ingen måde føler mig forpligtet til at følge Siunut. Når det er sagt, vil jeg sige, at jeg også ved, at Siunut i mange år har gjort et godt stykke arbejde. Men jeg føler mig faktisk ikke forpligtet til nødvendigvis at kommentere det.

I forhold til UNICEF og i forhold til den alvorlige situation føler jeg mig i høj grad forpligtet til at beskæftige mig med det her. Derfor deltager jeg konstruktivt i det samarbejde, vi har her i Folketinget sammen med mange andre, og derfor er jeg også i meget, meget tæt dialog med folk i Grønland om netop den her problemstilling. Så jeg vil da sige til hr. Per Ørum Jørgensen, at jeg er glad for, at han nu vil gå i konstruktiv dialog om den her problemstilling og ikke kun true med den økonomiske hammer.

Kl. 10:57

Formanden:

Hr. Per Ørum Jørgensen.

Kl. 10:57

Per Ørum Jørgensen (KF):

Jeg tror faktisk, at skiftende regeringer lige siden hjemmestyrets indførelse i 1979 har ført en konstruktiv dialog med Grønland om de her ting.

Det er noget, jeg egentlig godt kunne interessere mig lidt for. For når vi fra konservativ side melder meget klart ud, er det, fordi vores tålmodighed er brugt op; vores smertegrænse er ved at være nået i forhold til de rapporter, ifølge hvilke tingene bare bliver værre og værre i Grønland. Jeg kunne godt tænke mig at høre: Hvor er Socialdemokraternes smertegrænse? Hvor meget vil Socialdemokraterne acceptere, når det gælder børnenes situation i Grønland, før man håndfast siger, at nu skal der handling til, at nu skal vi have løst problemerne?

Kl. 10:58

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 10:58

Julie Rademacher (S):

Ærlig talt tror jeg ikke, at hr. Per Ørum Jørgensen og jeg er så uenige om situationens alvor for de grønlandske børn. Vi står jo faktisk også sammen med regeringspartierne i det her forslag til vedtagelse. Så jeg forstår ikke rigtig, hvorfor det er, at hr. Per Ørum Jørgensen nu står og hænger mig ud for ikke at tage noget ansvar, når vi netop går med i den her aftale.

Når det er sagt, vil jeg sige, at et systemskifte jo rigtig mange steder vil være godt, bl.a. også i Danmark, hvor vi under de nuværende regeringspartier har set, at forholdene for danske børn jo sådan set er blevet forværret. Der er kommet flere fattige børn, ligesom ungdomskriminaliteten også ser helt frygtelig ud, og der er rigtig meget ballade i gaderne. Så vi kunne også lige kigge lidt på os selv, men selvfølgelig fortsætte den konstruktive dialog og bakke op om det forslag til vedtagelse, som vi allerede er blevet enige om.

Kl. 10:59

Formanden:

Der er en kort bemærkning fra hr. Henrik Brodersen.

Kl. 10:59

Henrik Brodersen (DF):

Jeg vil starte med at sige, at jeg da anerkender, at den socialdemokratiske ordfører, fru Julie Rademacher, kunne svinge sig op til at erkende, at det trods alt er Danmark, der har det overordnede ansvar for, at også den grønlandske del af riget overholder de internationale forpligtelser.

Jeg vil i tråd med hr. Søren Espersen spørge: Når vi nu havde snakken for et år siden og det stort set er et fuldstændig identisk forslag til vedtagelse, der er fremsat af bl.a. Socialdemokraterne, hvordan har ordføreren det så med, at der for hver dag, der går, er stadig flere børn, der går sultne i seng, flere børn, der bliver udsat for incest osv. osv.? Jeg vil bare høre, om ordføreren ikke synes, at man svigter lidt ved bare at lade dagene gå og håbe på forbedring.

Kl. 11:00

Formanden:
Ordføreren.

Kl. 11:00

Julié Rademacher (S):

I hverken Grønland eller i Danmark går Socialdemokraterne ind for alkoholmisbrug. Vi går ikke ind for, at børn bliver voldtaget og bliver udsat for incest. Vi går heller ikke ind for vold mod kvinder, og vi går heller ikke ind for vold mod børn eller vold i familien.

Kl. 11:00

Formanden:
Hr. Henrik Brodersen.

Kl. 11:00

Henrik Brodersen (DF):

Jamen det er jeg da glad for at høre. Det var da for en gang skyld lidt klar tale. Jeg kan så bare ikke forstå, hvorfor man ikke vil føre det ud i livet ved at pålægge det grønlandske styre at tage vare om de her ting og tage imod den hjælp fra den danske regering til at tage hånd om de her ting og til at indføre nogle ting.

Der kommer jo henvendelser fra nogle af faggrupperne i Grønland, som har med børn at gøre, som direkte anbefaler, at man fra dansk side øremærker nogle penge i bloktilskuddet til mad og større foranstaltninger på det her område. Hvorfor vil man ikke være med til det fra Socialdemokraternes side?

Kl. 11:01

Formanden:
Ordføreren.

Kl. 11:01

Julie Rademacher (S):

Som det gode statsmandsparti, som Socialdemokraterne er, står vi faktisk også sammen med statsministeren i det her spørgsmål. Vi mener, at vi skal leve op til de foreliggende aftaler. Vi mener, at det her skal foregå i dialog med det grønlandske hjemmestyre, og at vi ikke som det danske Folketing skal overrulle det.

Når det er sagt, er vores holdning jo klar. Jeg tror slet ikke, at vi er så uenige, men vi vil ikke

som Dansk Folkeparti gå ud og svinge hammeren over bloktilskuddet. Vi vil ind og give en hånds-rækning, og vi vil i en konstruktiv dialog og netop fokusere på at løse problemerne. Vi vil gerne, at der kommer grønlandske løsninger på grønlandske problemer, præcis som Dansk Folkeparti gerne vil have danske løsninger på danske problemer.

Kl. 11:02

Formanden:

Tak til fru Julie Rademacher. Der er ikke flere, der har bedt om korte bemærkninger.

Jeg skal her udsætte mødet. Det genoptages kl. 11.08.

Mødet er udsat. (Kl. 11:03).

Kl. 11:07

Forhandling

Formanden:

Mødet er genoptaget.

Næste ordfører er hr. Kristen Touborg.

Kl. 11:08

(Ordfører)

Kristen Touborg (SF):

Jeg vil gerne begynde med at sige, at vi har en udmærket tradition for, at når partier finder, at der er problemer, som bør løses, og som bør diskuteres her i Folketingssalen, har man muligheden for at rejse sådanne debatter. Jeg synes, det er meget o.k., at Dansk Folkeparti rejser en debat om sociale forhold i Grønland.

Jeg tror da, at alle, også grønlandske politikere, er enige i, at der er problemer, der trænger til at blive set på. Denne gang har hr. Søren Espersen – igen, vil jeg sige – skruet bissen på, når man læser hr. Søren Espersens udtalelser til pressen forud for den her debat, vi har i dag, bl.a. i et ritzautelegram, som Kristeligt Dagblad har citeret fra den 22. januar 2009 om grønlandske børn, der skal have hjælp nu. Og om nødvendigt, er Dansk Folkeparti klar til at bruge et flertal uden om regeringen for at hjælpe de grønlandske børn, hvis ikke statsministeren griber ind omgående, har hr. Espersen udtalt. Så kan han jo spekulere lidt over, hvor hr. Søren Espersen vil finde det flertal henne. Men det skal jo ikke hindre Dansk Folkeparti i at arbejde den vej alligevel.

Jeg har også noteret mig, stadig fra Kristeligt Dagblad fra 22. januar, at hr. Espersen sådan set er ligeglad med, hvordan statsministeren vil løse problemerne i Grønland. Om han vil vride armen om på landsstyreformanden, Hans Enoksen, eller om han vil lave en særlov, er statsministerens eget ansvar, bare der sker noget med det samme, har hr. Søren Espersen udtalt.

Nu har jeg aldrig set bevis på, at fattigdom og tunge sociale problemer kan løses med store retoriske øvelser som dem, hr. Søren Espersen excellerer i her.

Jeg tror ikke, vi er uenige i Folketinget bredt, at der er sociale problemer i Grønland, som skal løses, og det mener jeg også debatten her i dag har vist. Men det er for SF vigtigt, at løsningerne skal foregå i samarbejde med de grønlandske myndigheder. Det er sådan set også i overensstemmelse med det, vi sagde ved den seneste forespørgselsdebat, vi havde omkring de her forhold.

Vi er bekendt med, at oppositionen i Grønland, bl.a. IA, i marts måned har fremsat forslag om, at alle partier i Folketinget arbejder sammen om at udrydde børnefattigdom og indtil da at beskytte ethvert barn mod de negative følger for dens udvikling; når det vokser op i økonomisk knaphed. Problemet er, at der tilsyneladende ikke er flertal i Landstinget for forslaget, og det er de demokratiske spilleregler, der er. Man kan fremsætte sine ønsker og sine tanker, men vi har jo i et demokrati og folkestyre nogle regler, der indebærer, at vi jo altså ikke kan diktere tingene, men man skal finde et flertal.

Derfor kan jeg da også kun håbe på, at nu, da det siddende landsstyre har kastet håndklædet i ringen og har udskrevet valg, at et nyvalgt Landsting vil gå seriøst til opgaven om at skabe bedre vilkår for de grønlandske børn med langt større ildhu, end tilfældet har været for det nuværende landsstyre.

Til sidst vil jeg sige, at jeg har lyttet lidt og læst i pressen den senere tid, og jeg er blevet en smule i tvivl om, hvorvidt det er en enig regering, vi har her i dag, eller det ene regeringsparti er knap så enig med det andet, som det kunne være, men det får vi vel afklaret ved de efterfølgende ordførerskaber.

Kl. 11:12

Formanden:

Tak. Så er der en kort bemærkning fra hr. Søren Espersen.

Kl. 11:12

Søren Espersen (DF):

Det første spørgsmål, jeg vil stille til SF's ordfører, som nu begynder at tale om fattigdom som et problem, er: Er Grønland et fattigt land?

Altså, jeg er godt klar over, at der kan være mindrebedemlede rundtomkring i forskellige samfund, men er Grønland gennemgående et fattigt land? Det må der kunne svares på. Det blev ligesom sagt, at det er fattigt. Vel er det ej. Min holdning er, at Grønland er et velstående land med alle muligheder, men at man bare har prioriteret forkert. Jeg mener slet ikke, at fattigdom er det, det drejer sig om. Det er nemlig i myndighedernes indgriben eller mangel på indgriben, at problemerne ligger.

Men altså, de to ting: Er det ikke der, hvor problemerne ligger, og er Grønland et fattigt land?

Kl. 11:13

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 11:13

Kristen Touborg (SF):

Nu er det at være fattig jo noget, som er relativt. Man er nødt til at tage forskellige vinkler i betragtning, og derfor er det ikke så enkelt at sige, hvornår et land er fattigt, eller hvornår en familie er fattig. Det er jo under forskellige forhold. Men jeg vil meget gerne sige, at jeg i lighed med oppositionen i Grønland klart mener, at der først og fremmest er tale om et fordelingsspørgsmål.

Kl. 11:13

Formanden:

Hr. Søren Espersen.

Kl. 11:13

Søren Espersen (DF):

Svar nu lige på det, der bliver spurgt om. Jeg taler om Grønland som samfund. Er Grønland som samfund et fattigt samfund? Det er jo det, der bliver spurgt om.

Det kan godt være, at der er nogle familier hist og her, der er fattige. Det er jeg udmærket klar over. Vi har også her i Danmark nogle, som er utrolig lidt bemidlede, men det er ikke det, vi taler om. Jeg taler om Grønland som samfund, og der vil jeg have SF's ordfører til at erkende, at det grønlandske samfund er fuldstændig lige så velhavende relativt som Danmark, som Sverige, som Færøerne, som Norge, som Island – måske et dårligt eksempel lige nu – som alle de lande, som vi normalt sammenligner os med. Det er det, jeg vil have SF's ordfører til at erkende, så

lad være med alle de der udenomsforklaringer. Er Grønland som samfund et fattigt samfund?

Kl. 11:14

Formanden:
Ordføreren.

Kl. 11:14

Kristen Touborg (SF):

SF's ordfører finder sådan set ikke, at det er udenomsforklaringer, som jeg giver. Hr. Søren Espersen har selvfølgelig lov til at vurdere, at det er det, og det skal jeg såmænd ikke modsætte mig. Men jeg mener faktisk, at jeg har svaret på det, hr. Søren Espersen spørger om igen, og skulle der være flere, der spørger om det samme, bliver svaret det samme. Fattigdom er relativt, og det er noget, man må sætte i forhold til hvad?

Kl. 11:15

Formanden:

Så er det hr. Henrik Brodersen for en kort bemærkning.

Kl. 11:15

Henrik Brodersen (DF):

Jeg vil gerne starte med at spørge ordføreren, om han kan forholde sig til, at den grønlandske befolkning, så vidt jeg husker, fra spæd til olding får omkring 60.000 kr. pr. indbygger.

Derefter vil jeg spørge: Kan ordføreren ikke bekræfte, at lige meget hvordan man fordeler pengene i Grønland, må det være sådan, at så længe Grønland ikke er en selvstændig nation i verden, er det Danmark, der har det overordnede ansvar for, at de overholder de forpligtelser, der er over for det internationale samfund?

Kl. 11:15

Formanden:
Ordføreren.

Kl. 11:15

Kristen Touborg (SF):

Jeg vil sige til det første spørgsmål om, hvor mange penge der er til det enkelte menneske i Grønland, at vi har en aftale imellem Danmark og Grønland om et bloktilskud. Det er en aftale, som man har indgået, og det er det, man er blevet enige om er nødvendigt for at få det grønlandske samfund til at fungere på rimelig vis.

Så vil jeg gerne sige, som jeg også tror at jeg gjorde i min ordførertale, at Danmark har ansvaret for overordnede internationale konventioner som f.eks. FN's børnekonvention.

Kl. 11:16

Formanden:

Hr. Henrik Brodersen.

Kl. 11:16

Henrik Brodersen (DF):

Hvorfor vil ordføreren så ikke have, at vi fra dansk side kan pålægge det grønlandske selvstyre at komme op på niveau? For når Grønland på sigt gerne vil være en selvstændig nation i den vestlige verden med de værdier, der hører med, kunne jeg godt tænke mig at vide, hvorfor vi bare skal have den samme vedtagelse i år, som vi havde sidste år, altså ikke at pålægge grønlænderne at gøre noget ved det reelle problem, de har deroppe.

Kl. 11:17

Formanden:
Ordføreren.

Kl. 11:17

Kristen Touborg (SF):

Der er en aftale imellem den danske regering og den grønlandske regering, og den aftale agter SF at leve op til. Jeg har jo klart givet til kende i min ordførertale, at vi mener, at der er sociale problemer i Grønland, der trænger til at blive løst, ligesom der er sociale problemer i Danmark. Men nu er det Grønland, vi diskuterer i dag. Så der er ikke nogen uenighed om, at sådan er det.

Men jeg vil gerne fremhæve, at det jo er sådan i Grønland, ligesom det er i Danmark, at man jo skal have et flertal for at kunne gennemføre nogle ting. Og der vil jeg så gentage, at der er partier, et stort mindretal i Grønland, der fremsætter forslag om at lave en anden fordeling af midlerne. Men det kræver jo i et folkestyre, at man finder et flertal, før det kan gennemføres.

Kl. 11:18

Formanden:

Tak til hr. Kristen Touborg. Der er ikke flere, der har bedt om korte bemærkninger. Den næste ordfører er hr. Per Ørum Jørgensen.

Kl. 11:18

(Ordfører)

Per Ørum Jørgensen (KF):

Tak for det, formand. Indledningsvis vil jeg gerne anerkende, at Dansk Folkeparti rejser den, synes jeg, relevante og vigtige forespørgsel om grønlandske børns vilkår. En regering eller et styre skal altid bedømmes ud fra, hvordan de svageste i samfundet behandles. På den baggrund er det både pinligt, uværdigt og fuldstændig uacceptabelt, at den ene rapport efter den anden beskriver grønlandske børns forhold som værende både mangelfulde og utilstrækkelige. Rapporterne illustrerer ikke bare en situation, som er status quo, nej, desværre bliver situationen år efter år værre og værre for de grønland-

ske børn. Bag de fine taler om Grønlands selvstændighed og de store oliedrømme gemmer der sig en virkelighed, som byder, at næsten hvert sjette grønlandske barn går sulten i seng. I 2002 var det hvert tiende barn – altså en uværdig forværring år efter år.

Den manglende vilje fra landsstyrets side til at løse problemerne har fået FN's børnekonvention, UNICEF, på banen med en klar besked om, at de vilkår, som landsstyret byder de grønlandske børn, kan være i strid med FN's børnekonvention. Generalsekretæren for UNICEF i Danmark, hr. Steen Andersen, udtalte således i P1 i januar måned, at der var tale om en eklatant overtrædelse, fordi det er en helt basal rettighed ikke bare for børn, men for alle mennesker, at få nok at spise. En eklatant overtrædelse, siger UNICEF.

Formanden for Grønlands socialchefer, fru Magga Fencker, understregede også alvoren i et interview til avisen Sermitsiaq i januar, hvor hun meget rammende sagde følgende:

Hvorfor er vi ikke opmærksomme på det her, og hvorfor gør vi ikke mere politisk? Den er jo rivende gal.

Det er et klart nødråb direkte fra de sociale myndigheder, der dagligt kæmper en brav kamp for at forbedre de sociale vilkår i Grønland, men landsstyret reagerer ikke på dette nødråb.

Grønland er ikke i folkeretlig forstand en selvstændig nation og kan på den baggrund ikke tiltræde internationale aftaler. Derfor er det Danmark, der juridisk har ansvaret for, at FN's børnekonvention bliver overholdt. Den tidligere statsminister hr. Anders Fogh Rasmussen udtalte den 28. januar følgende om sagen:

Vi må bestemt ikke komme i den situation, at Danmark bliver hængt ud for ikke at behandle børn ordentligt, på grund af at der måtte være problemer i Grønland. Det er vi nødt til at tage alvorligt, og det gør vi altså også.

Vi Konservative er meget enige i det udsagn.

Nu handler denne sag ikke bare om Grønlands og Danmarks internationale omdømme, den handler først og fremmest om den skæbne, som de grønlandske børn oplever. I Det Konservative Folkeparti står vi på børnenes side i denne sag, og derfor må vi også sige meget klart, at uanset hvad traditionen byder med hensyn til, hvad Danmark skal blande sig i, når det gælder grønlandske anliggender og sagsområder, som Grønland har overtaget fra staten, så er dialog og høflighedsfraser ikke nok i en sag af den al-

vor, som den aktuelle med de grønlandske børn. Der skal findes løsninger nu, og det hæster. For hver dag, der går, bliver forholdene for de grønlandske børn værre, og det kan vi fra konservativ side ganske enkelt ikke acceptere.

Man taler meget om råstoffer i Grønland og den rigdom, som disse råstoffer kan bringe, men desværre overser man det allervigtigste råstof til at sikre velstand og vækst i Grønland, nemlig de grønlandske børn og unge, som udgør Grønlands fremtid – de grønlandske børn og unge, som skal styre det grønlandske samfund i retning af en stadig større selvstændighed og uafhængighed. Det nuværende landsstyre har fejlet, og de har ikke løst opgaven. På trods af en solid viden om de store sociale problemer, har man hverken vist vilje eller evne til at løse opgaven. Tværtimod har man afvist de grønlandske politikere og partier, som ønsker at tage ansvaret for børnenes ve og vel.

Vores søsterparti Demokraterne og også partiet IA har fremsat adskillige forslag til at forbedre børnenes vilkår. Man har f.eks. foreslået, at alle grønlandske skolebørn får to retter mad dagligt i skolen, et forslag, som koster 36 mio. kr. at realisere. Det grønlandske landsstyre siger nej, man vil ikke ofre 36 mio. kr. på at give børnene mad. Set i sammenhæng med at det danske bloktilskud udgør over 3 mia. kr. årligt, er det da en fair pris for at forbedre børnenes hverdag, for at løse en af de helt centrale velfærdsopgaver, som landsstyret bør løse. Man fristes til at spørge: Hvorfor?

Nu er der så udskrevet valg, og man må så håbe, at den grønlandske befolkning vælger politikere og et nyt landsstyre, som er ansvarlige i forhold til opgaven med at forbedre børnenes hverdag, og som vil vende den negative sociale udvikling, for de politikere findes der heldigvis. Vi skylder de grønlandske børn, at der sker noget; vi kan ikke vende det blinde øje til den helt uacceptable situation, de lever med nu. De grønlandske børn og unge er det råstof, som udgør Grønlands fremtid.

Kl. 11:24

Formanden:

Tak. Der er ønsket om en kort bemærkning, først fra hr. Hogni Hoydal.

Kl. 11:24

Hogni Hoydal (TF):

Jeg må indrømme, at jeg er noget forundret over Det Konservative Folkepartis ordfører i hele denne debat. Jeg har nu ikke nogen sinde mødt nogen grønlandsk politiker eller nogen

grønlænder i det hele taget, der ikke tager problemerne alvorligt. Så er det i hvert fald sagt.

Men jeg vil gerne spørge hr. Per Ørum Jørgensen, hvad der egentlig ligger i de udsagn, han har haft i de danske medier, om at skære i bloktilskuddet til Grønland. Altså, lægger han op til at sætte Grønland under administration, at han skal bestemme, om pengene gives til mad i skolerne, eller om de gives til andre tiltag i samfundet? Eller hvor går grænsen for Det Konservative Folkeparti egentlig i deres løsningsforslag, som er fremkommet i danske medier?

Kl. 11:25

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 11:25

Per Ørum Jørgensen (KF):

Jamen jeg kan sige det meget klart: Vores tålmodighed er brugt op. Nu er der så et håb, ved at der er udskrevet valg i Grønland, og man kan så håbe, at den grønlandske befolkning vælger politikere, som forstår, at Grønlands børn og unge er det råstof, de skal leve af i fremtiden. Det er deri, man kan have et håb.

Men hvis vi efter et valg kommer i den situation, at Grønland fortsat ikke vil løse de her problemer, fortsat ikke vil sikre, at man i hvert fald fjerner den tvivl, der kan være, om, hvorvidt Grønland overtræder de her konventioner, er det jo altså Danmarks ansvar at sikre, at Grønland lever op til konventionerne. Det står meget klart i hjemmestyreløven nu – og også i bemærkningerne til selvstyreløven – at regeringen har en mulighed for at pålægge Grønland at bringe tingene i orden, således at man lever op til de internationale konventioner.

Det er en mulighed, man har fra dansk side. Man kan så håbe, at man ikke skal bringe en sådan mulighed i anvendelse, men den mulighed er der, og vi skylder de grønlandske børn også at bruge den mulighed. Det er det konservative udgangspunkt, hvis man kommer i den situation.

Kl. 11:26

Formanden:

Hr. Høgni Hoydal.

Kl. 11:26

Høgni Hoydal (TF):

Tak for svaret. Det vil sige, at man vil bruge bloktilskuddet som en slags styringsredskab over for Grønland. Det er så slået fast.

Men hr. Per Ørum Jørgensen erklærer sig også enig med den forhenværende statsministers udsagn om, at Danmark jo ikke kan have,

at Grønland skaber kritik af Danmark i verdenssamfundet. Altså, handler det her egentlig om Danmarks billede udadtil? Det er det første spørgsmål.

Det andet spørgsmål er: Når det nu gælder en interesse for børns vilkår rundtom i verden, som vi vel alle deler, er Det Konservative Folkeparti så også rede til at stille krav til USA, hvor fattigdomsprocenten vel er større, end den er i Grønland? Vil man opsigte aftaler med USA eller holde op med at samarbejde med dem, hvis de ikke følger tiltag, der kan afhjælpe den store fattigdom, der f.eks. er blandt børn i USA?

Kl. 11:27

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 11:27

Per Ørum Jørgensen (KF):

Vi har en alvorlig situation, og det håber jeg også – nu, der også er så stor færøsk interesse for den her debat – at man tager alvorligt. Vi har UNICEF, som klart siger – jeg har sagt det i min tale – at der er tale om en eklatant overtrædelse af internationale regler. Det er ikke konstateret endnu, men hvis det bliver konstateret, at man i Grønland overtræder FN's børnekonvention, er det altså også vigtigt for Danmark at få bragt tingene i orden.

Jeg sagde også meget klart i min tale, så det ikke kunne misforstås – hvad hr. Høgni Hoydal ellers forsøger – at det ikke bare handler om det internationale omdømme. Det handler først og fremmest om de grønlandske børn og om en situation, der er meget alvorlig, og som bliver værre og værre for hvert år, der går.

Kl. 11:28

Formanden:

Så er det hr. Kristen Touborg, kort bemærkning.

Kl. 11:28

Kristen Touborg (SF):

I forlængelse af hr. Høgni Hoydals spørgsmål og hr. Per Ørum Jørgensens svar om indgreb i bloktilskuddet synes jeg det kunne være interessant at høre, om det er regeringens politik, eller det er sådan, at De Konservative står et sted og Venstre et andet sted.

Kl. 11:28

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 11:28

Per Ørum Jørgensen (KF):

Nu er jeg jo kun ordfører for Det Konservative Folkeparti, så derfor mener jeg ikke, at jeg skal redegøre for regeringens politik her. Jeg kan for-

tælle, at den konservative tilgang til den her problemstilling er, at hvis det viser sig, at det grønlandske landsstyre ikke vil løse de her problemer, hvis man negligerer, at internationale regler eventuelt er overtrådt, så skal regeringen træde til og pålægge Grønland at bringe tingene i orden, sådan som loven jo giver mulighed for. Kommer man derefter i den situation, at der stadig væk ikke sker noget – det forudsætter altså, at man i Grønland overtræder reglerne – mener vi, at der skal en sanktion til, og det kan eventuelt være en økonomisk sanktion.

Kl. 11:29

Formanden:

Hr. Kristen Touborg.

Kl. 11:29

Kristen Touborg (SF):

Mit spørgsmål gik jo først og fremmest på, om der var enighed i regeringen om den politik, som De Konservative giver udtryk for, og jeg må altså tolke svaret sådan, at det er der ikke. Eller er det en forkert tolkning?

Kl. 11:29

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 11:29

Per Ørum Jørgensen (KF):

Jeg kan kun udtale mig på vegne af Det Konservative Folkeparti. Men det, jeg i hvert fald kan garantere hr. Kristen Touborg for at der er enighed om, er den vedtagelse, der ligger her, som jo netop siger, at regeringen har det folkeretlige ansvar for, at Grønland overholder internationale forpligtelser, at man vil følge de internationale organers udtalelser meget tæt, og at der er behov for en styrket indsats på det sociale område. Det er vi meget enige med regeringen i.

Kl. 11:30

Formanden:

Så er det fru Julie Rademacher for en kort bemærkning.

Kl. 11:30

Julie Rademacher (S):

I Berlingske Tidende den 22. april kunne man læse, at hvis de grønlandske politikere ikke snart fik forbedret vilkårene for børn i Grønland, så bortfaldt bloktilskuddet fra Danmark. Jeg vil gerne ønske, at vi fra oppositionens side havde samme økonomiske sanktionsmuligheder i forhold til, hvordan børn og unges forhold i Danmark bliver forringet. Det har vi desværre ikke, så det er jo ikke kun i Grønland, at man måske kunne have brug for et systemskifte. Det har vi jo i høj grad også i Danmark. Når det er sagt, vil jeg

spørge hr. Per Ørum Jørgensen, om han har gjort sig nogle tanker om, hvordan vi som stat går ind og kræver noget af den grønlandske nation.

Jeg kunne også læse i en anden artikel, at hr. Per Ørum Jørgensen udtalte sig om markedet, og der mener han at staten overhovedet ikke skal gøre noget. Jeg synes da, at det er meget interessant, at vi som stat har sanktionsmulighed over for en nation, men ikke over for det økonomiske marked. Så mit spørgsmål er: Er det pengene, det handler om, eller er det reelt de sociale forhold, som det her handler om?

Kl. 11:31

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 11:31

Per Ørum Jørgensen (KF):

Jeg synes, at det er et underligt spørgsmål i den her debat, nemlig at begynde at tale om markedet og regeringsskifte i Danmark. Det sker da forhåbentlig ikke foreløbig – af hensyn til danskerne.

Det, jeg synes er væsentligt, og det, jeg føler Socialdemokraterne totalt negligerer i den her sag, er, at vi står i en situation, hvor det i 2001 var hvert tiende grønlandske barn, der gik sulten i seng. Situationen er blevet forværret, så det nu er hvert sjette grønlandske barn. Hvis Socialdemokratiet virkelig er et socialt ansvarligt parti, tager man den situation meget mere alvorligt. Det er ikke noget, De Konservative finder på. Vi har UNICEF, et internationalt organ, der også tager den her situation meget alvorligt. Det synes jeg også at Socialdemokraterne skulle.

Kl. 11:32

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det fru Julie Rademacher.

Kl. 11:32

Julie Rademacher (S):

Det er da simpelt hen utroligt, at man skal finde sig i, at man ikke tager de grønlandske børns situation alvorlig. Det vil jeg ikke finde mig i.

Når det er sagt, vil jeg godt have lov til at spørge hr. Per Ørum Jørgensen, om det for det første ikke er korrekt, at børneorganisationen netop har udtalt, at de har et rigtig, rigtig godt samarbejde med hjemmestyret, og om vi for det andet ikke skulle lægge den her populistiske retorik på hylden i diverse aviser om at fjerne bloktilskuddet osv. og fokusere konstruktivt på et fremadrettet samarbejde. Vi er gået med i den her vedtagelse, og jeg vil høre hr. Per Ørum Jørgensen, om det ikke er på tide, at vi lægger den tomme retorik og de økonomiske sanktioner

væk og netop fokuserer på de sociale problemer og de løsninger, som vi kan lave her og nu i dialog med hjemmestyret.

Kl. 11:33

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):
Så er det ordføreren.

Kl. 11:33

Per Ørum Jørgensen (KF):

Jeg er nødt til at sige til Socialdemokraternes ordfører, at når vi taler om tom retorik, er vores tålmodighed ved at være brugt, for år efter år ser vi bare, at situationen bliver værre, og på et tidspunkt må der jo ske et eller andet med den her situation.

Det nye er jo, at der er tvivl om, hvorvidt FN's børnekonvention er overtrådt. Det kan vi jo hverken acceptere fra grønlandsk eller fra dansk side. Det er ikke tom retorik, når Magga Fencker spørger, hvorfor vi ikke er opmærksomme på det her, og hvorfor vi ikke gør mere politisk. Den er jo rivende gal. Når formanden for de grønlandske socialchefer giver det nødråb i pressen, mener jeg også, at vi skylder at vise en vis konsekvens i forhold til de grønlandske børn.

Kl. 11:34

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):
Den næste korte bemærkning er fra fru Line Barfod.

Kl. 11:34

Line Barfod (EL):

Jeg synes, det er et stort problem, at vi har et flertal i Folketinget i Danmark, der tror, at alle problemer kan løses, hvis man bare straffer folk. Jeg vil gerne høre, hvordan hr. Per Ørum Jørgensen tror at det vil hjælpe de fattige børn i Grønland, hvordan de fattige familier i Grønland vil få flere penge til at købe mad for, hvis hr. Per Ørum Jørgensen får flertal for at skære i bloktilskuddet. Jeg har svært ved at se sammenhængen, ligesom jeg aldrig har forstået regeringens politik med, at hvis bare vi tager så mange penge som muligt fra de fattige familier i Danmark, så de bliver endnu fattigere, så får børnene det bedre.

Jeg tror på, at der skal flere midler til, at man skal gøre noget ved den sociale ulighed, hvis man skal sikre, at familierne har råd til at købe mad til deres børn. Men det er bare ikke den politik, hr. Per Ørum Jørgensen foreslår. Så helt konkret: Hvordan forestiller ordføreren sig at det at straffe økonomisk fører til, at der bliver råd til at købe mere mad?

Kl. 11:35

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):
Så er det ordføreren.

Kl. 11:35

Per Ørum Jørgensen (KF):

I Grønland er der lige nu et landsstyre, som ikke vil bruge 36 mio. kr. på at sikre grønlandske børn to måltider mad i skolen. Det ville løse en væsentlig del af det her problem. Men det fortæller også noget om en manglende vilje til at løse konkrete problemer. De helt basale velfærdsopgaver i Grønland bliver ikke løst tilfredsstillende. I mange af de gode forslag, som bl.a. IA og Demokraterne er kommet med i Grønland, er der anvist løsninger, men landsstyret siger konsekvent nej. Derfor er vi også nødt til at presse landsstyret.

Nu kan vi så håbe på, at tingene løser sig af sig selv, ved at der kommer grønlandske politikere til magten, som vil stå på børnenes side, og som forstår, at børnene er det vigtigste råstof i Grønland. Det kan vi håbe på, for det er ikke tilfældet nu. Man har haft chancen, man har forspildt chancen.

Kl. 11:36

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):
Så er det fru Line Barfod for yderligere en kort bemærkning.

Kl. 11:36

Line Barfod (EL):

Jeg håber også, at det går IA rigtig godt ved det valg, der skal være på Grønland. Jeg synes, det er lidt interessant, hvis De Konservative er begyndt at støtte IA. Det skal jeg lige overveje konsekvenserne af.

Men jeg forstår stadig væk ikke helt, hvordan det at skære ned på bloktilskuddet fra Danmark konkret skulle hjælpe de fattige børn. Jeg er helt enig i, at det er en politisk dialog, vi skal have. Det er jo det, jeg taler for. Vi er nødt til konstant og hele tiden at prøve at påvirke de grønlandske politikere til, at der skal gøres noget, ligesom jeg håber, at de også påvirker os til at ændre den politik, der bliver ført i Danmark. Men hvordan vil det at skære ned på bloktilskuddet konkret hjælpe de fattige børn? Der bliver jo ikke flere penge til at købe mad for, heller ikke i skolerne, hvis man tager en del af pengene.

Kl. 11:36

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):
Så er det ordføreren.

Kl. 11:36

Per Ørum Jørgensen (KF):

Nu er det ikke sådan, at der er fusionsplaner mellem IA og Det Konservative Folkeparti. Det vil jeg da gerne afvise. Men jeg har respekt for politikere, der tager en situation som den her alvorligt, og det har IA jo gjort. De er kommet med en masse gode forslag, egentlig også tilsvarende dem, Demokraterne er kommet med. Så der findes grønlandske politikere, der tager den her problemstilling alvorligt i modsætning til det nuværende landsstyre. Det synes jeg er positivt, og man må også respektere, at selv om nogle kommer fra en anden fløj, ønsker de alligevel at gøre noget ved ting, som de anser som værende alvorlige.

Når vi snakker sanktioner, er det jo netop, fordi landsstyret skal løse de her ting. Det var også det, statsministeren klart sagde. Det er Grønlands ansvar at få løst de her ting. Men hvis landsstyret ikke vil tage det ansvar, er det børnene, der taber, og det er derfor, vi siger, at hvis man overtræder internationale konventioner og man fortsat ikke vil bringe tingene i orden, har regeringen den mulighed, at den kan pålægge Grønland at bringe tingene i orden. Hvis man så derefter fortsat ikke vil bringe tingene i orden, sådan at man lever op til de internationale konventioner, mener vi, at det kunne være en løsning, at vi eventuelt kiggede på en økonomisk sanktion.

Kl. 11:38

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er der en kort bemærkning fra fru Juliane Henningsen.

Kl. 11:38

Juliane Henningsen (IA):

Andelen af børn, der lever i relativ fattigdom i Grønland udgør 18 pct., og tallet her i Danmark lyder på 11 pct. Det er alvorlige problemer. Nu er Det Konservative Folkepartis bedste bud på en løsning, at man fratager os ansvaret i Grønland, og at man kapper bloktilskuddet i bedste mening. Så tror man, at man vil løse problemerne.

Jeg vil spørge hr. Per Ørum Jørgensen: Hvilke midler vil man tage i brug for at løse fattigdomsproblematikken i Danmark og i Grønland?

Kl. 11:38

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 11:38

Per Ørum Jørgensen (KF):

Nu vil jeg koncentrere mig om Grønland, da jeg mener, det er Grønland, vi drøfter i forbindelse med den her forespørgsel. Så kan vi tage diskussionen om Danmark en anden gang, det medvirker jeg meget gerne til.

Jeg vil sige, at vi ikke behøver at komme med løsninger her i Folketinget i forhold til de problemer, der er i Grønland. Der er masser af viden, der er masser af rapporter, som klart beskriver, hvor store problemerne er på en lang række felter i Grønland. Fru Juliane Henningsens parti er kommet med mange gode forslag til at gøre situationen bedre i Grønland. Demokraterne er kommet med en børnepakke for en måned siden, som også vil løse mange af de her problemer. Så der er løsninger i Grønland. Problemet er bare, at der ikke er politisk muskelkraft til at gennemføre tingene med det nuværende landsstyre.

Kl. 11:39

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er der yderligere en kort bemærkning fra fru Juliane Henningsen.

Kl. 11:39

Juliane Henningsen (IA):

Men det er jo netop derfor, jeg ikke forstår, hvorfor man skal true Grønland, hvorfor man skal bruge en retorik, hvor man truer et land, der er på vej mod selvstyre. Man løser ikke problemerne ved at fratage et land et ansvar. Jeg mener, at den retorik, man bruger i den kontekst, er kolonialistisk, og at den ikke har plads i den her sammenhæng.

Kl. 11:40

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 11:40

Per Ørum Jørgensen (KF):

Jeg synes, at det med at kalde folk for koloniherrer og sådan noget her i 2009, fordi man egentlig ønsker at sikre grønlandske børn en bedre fremtid, måske er at skyde lidt ved siden af. Hr. Per Berthelsen har også ganske usympatisk været ude med lignende beskyldninger: Det, der er væsentligt, er, at både Danmark og Grønland lever op til FN's børnekonvention, at der kommer fokus på det her, så børnene kommer i centrum. Det er det helt centrale for os.

Men i 2002 drøftede man også de her ting i Folketinget, nemlig hvordan vi skulle få løst de her problemer. Da var det hvert tiende barn, der gik sulten i seng. Nu skriver vi 2009, og der er si-

tuationen bare blevet meget værre. Så vi kan godt have en masse dialog og høflighedsfraser, det skal vi naturligvis have, men der skal også snart en konsekvens ind i det her og et ansvar af hensyn til de her grønlandske børn. Jeg tror, vi er enige om, at de grønlandske børn netop udgør Grønlands fremtid og er det vigtigste råstof.

Kl. 11:41

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):
Så er der en kort bemærkning fra hr. Lars-Emil Johansen.

Kl. 11:41

Lars-Emil Johansen (SIU):

Nu er der jo en valgkamp i gang i Grønland – den er i hvert fald lige skudt i gang – og det kan man også høre på hr. Per Ørum Jørgensens indlæg, idet han hele tiden henviser til Det Konservative Folkepartis søsterparti og til, hvilke udmærkede ideer de har.

Jeg vil gerne spørge hr. Per Ørum Jørgensen, om vi ikke er enige om, at valgkampen til Landstinget skal føres i Grønland og ikke her i Folketingssalen. Stoler hr. Per Ørum Jørgensen ikke på, at Det Konservative Folkepartis søsterparti i Grønland kan klare sig selv?

Kl. 11:41

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):
Så er det ordføreren.

Kl. 11:42

Per Ørum Jørgensen (KF):

Nu tror jeg, at det er hr. Lars-Emil Johansen, der fører valgkamp, og det er selvfølgelig meget naturligt, da han står midt i den.

Det, jeg synes er væsentligt i hele den her debat, og det kan hr. Lars-Emil Johansen så give mig ret i eller lade være, er, at vi ikke skal sidde her i Folketinget og finde på løsninger på de problemer, der er. Der er grønlandske partier – desværre ikke hr. Lars-Emil Johansens parti – der er kommet med mange gode løsninger. Det synes jeg er værd at anerkende. Det er ikke bare Demokraterne, det er også IA. Jeg har faktisk nærmest skamroset IA her fra talerstolen. Det er netop de to partier, der er kommet med forslag. Problemet er bare, at hr. Lars-Emil Johansens parti, Siumut, ikke kommer med forslag. De nægter at hjælpe de her børn.

Kl. 11:42

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):
Så er der yderligere en kort bemærkning fra hr. Lars-Emil Johansen.

Kl. 11:42

Lars-Emil Johansen (SIU):

Lige først en korrektion: Jeg er ikke i valgkamp i Grønland, og jeg agter heller ikke at deltage i en valgkamp her i Folketinget til et valg, som ikke holdes her i Danmark, og som ikke er en folketingsvalgkamp.

Jeg vil godt stille et spørgsmål til hr. Per Ørum Jørgensen. Nu har hr. Per Ørum Jørgensen og jeg været så heldige at være medlemmer af den dansk-grønlandske selvstyrekommission, der har udformet en betænkning om et forslag til selvstyre, som har dannet grundlag for, at regeringen i Danmark og regeringen i Grønland kunne udforme et lovforslag. Anerkender hr. Per Ørum Jørgensen, at det ifølge den aftale, der er mellem Danmark og Grønland, ikke er muligt at fjerne bloktilskuddet, sådan som hr. Per Ørum Jørgensen ifølge dagspressen foreslår?

Nu ved jeg godt, at lovforslaget ikke er vedtaget, men betænkningen er vedtaget, og der er på den baggrund indgået en aftale imellem Danmark og Grønland.

Kl. 11:43

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):
Så er det ordføreren.

Kl. 11:43

Per Ørum Jørgensen (KF):

Jeg tror, at hr. Lars-Emil Johansen skal være meget klar over, at det forslag, som vi er kommet med fra konservativ side, jo bundes i, at der kontinuerligt vil være en uvilje i Grønland til at løse de her problemer. Det er ikke det, jeg hører, og man kan jo så håbe, at det ikke er rigtigt.

Hvis det viser sig, at Grønland har overtrådt FN's børnekonvention, og at Grønland ikke på egen hånd vil løse tingene, er det, at vi siger, at regeringen må pålægge Grønland at bringe tingene i orden, så man lever op til de internationale konventioner. Sådan må det være. Det er der lovhjemmel til. Hvis Grønland fortsat ikke lever op til de her konventioner, er det, at vi siger, at vi må kigge på en økonomisk sanktion for at få Grønland til at leve op til konventionen, og det kunne eventuelt være i forbindelse med bloktilskuddet.

Kl. 11:44

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):
Så er der en kort bemærkning fra hr. Søren Espersen.

Kl. 11:44

Søren Espersen (DF):

Jamen den skal være meget kort. Nu blev der ikke svaret på det spørgsmål om bloktilskuddet,

som hr. Lars-Emil Johansen stillede, så jeg vil egentlig bare bede om en bekræftelse af – det er så lidt den anden vej rundt – at uanset, hvad der står i selvstyreaftalen, kan et hvilken som helst flertal i Folketinget også i fremtiden præcis bestemme, hvor stort bloktilskuddet skal være.

Kl. 11:45

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 11:45

Per Ørum Jørgensen (KF):

Det kan jeg bekræfte.

Kl. 11:45

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er ikke flere korte bemærkninger til ordføreren. Vi går videre i ordførerrækken, og den næste ordfører er den radikale ordfører, og det er fru Lone Dybkjær.

Kl. 11:45

(Ordfører)

Lone Dybkjær (RV):

Mit partis ordfører på området, hr. Niels Helveg Petersen, kan ikke være til stede i dag, så derfor står jeg her og skal komme med nogle bemærkninger på partiets vegne.

Jeg vil for så vidt godt takke hr. Søren Espersen. Jeg kan se, at hr. Søren Espersen med det samme lytter, for det er ikke så tit, De Radikale gør det. Jeg synes i og for sig, det er vigtigt, at vi fastholder den her sag på også den danske politiske dagsorden, fordi vi jo et eller andet sted i det mindste har et medansvar.

Jeg kunne måske så godt ønske mig, at hr. Søren Espersen havde samme omsorg for nogle af de danske forhold, som han har for de grønlandske, men jeg respekterer, at det er de grønlandske forhold, vi diskuterer i dag, og derfor vil jeg ikke kaste mig ind i en generel diskussion med Dansk Folkeparti om danske forhold.

Jeg har fået lov til at låne tallene af hr. Søren Espersen, og det er jo skræmmende tal, som hr. Søren Espersen læser op. Det, vi diskuterer i dag, er sådan set kun en lille del af de skræmmende tal, nemlig de 17 pct. af alle børn, der hver dag går sultne i seng i Grønland. Det er jo skræmmende nok, men hvis vi kigger på nogle af de andre tal, hr. Søren Espersen læste op, vil vi se, at de jo også er enormt skræmmende:

25 pct. af alle børn i Grønland er omsorgssvigtede; 56 pct. af alle graviditeter i Grønland ender i en provokeret abort; 11 ud af 100 drenge i Grønland bliver seksuelt misbrugt, inden de er fyldt 15 år, og det er et endnu højere tal, når det drejer sig om pigerne.

Det viser, at det her jo er et ret stort problemkompleks, som vi står over for, og hvor det med de sultne børn altså i virkeligheden er en del af noget, der er meget større.

17 pct. af alle børn i Grønland går sultne i seng, og vi må jo erkende, at vi også i Canada, Storbritannien og USA finder tilsvarende tal, men vi finder dem jo ikke i de øvrige nordiske lande, og det er jo det, det handler om. Det gør det ikke bedre, at vi finder dem i andre lande, men det er bare for trods alt at lave en sammenligning, sådan at vi ser det i et lidt større perspektiv.

Det Radikale Venstre står bag forslaget til vedtagelse, men hvis jeg skulle kigge sådan lidt køligt på det, kunne jeg måske godt have ønsket mig et forslag til vedtagelse, der var en anelse mere konkret. Med det mener jeg, at man måske skulle have en handlingsplan og nogle tidsperspektiver inde i billedet, sådan at man sagde, hvad vi nu gør. Derfor vil jeg opfordre regeringen til at prøve at se, om ikke man i samarbejde med Grønland kan få udarbejdet en handlingsplan med nogle tidsrammer, sådan at tingene blev en anelse mere konkrete, end man har indtryk af, at de måske er i denne dialog. Det kunne jo så også betyde, at vi ikke hele tiden stod her og diskuterede det – men det er nu en detalje i den her sammenhæng.

Efter jeg havde fået den idé, fik jeg så kigget på den rapport, som MIPI, Videncenter om Børn og Unge, er kommet med i 2008, hvori de har nogle anbefalinger på baggrund af praksis fra FN's Børnekomité. FN's Børnekomité har ikke haft mulighed for at gå nøjere ind i det her, fordi man har manglet noget dokumentation. De har så alligevel prøvet at kigge på, hvad man kunne forestille sig FN's Børnekomité ville gøre, hvis man havde den relevante dokumentation, som vi sådan set mener vi er i besiddelse af. Og der er et af hovedpunkterne, at man skal vedtage en sammenhængende og omfattende handlingsplan til bekæmpelse af børnefattigdom og til realisering af børns rettigheder, og det skal så implementeres på centrale, regionale og lokale administrative niveauer. Det synes jeg da er et godt udgangspunkt for regeringens dialog. Hvis statsministeren eller socialministeren kommer op senere, vil jeg da gerne have en kommentar til det. Det gør de måske ikke, men så kan vi arbejde videre med det i udvalget.

De har en lang række andre anbefalinger, herunder selvfølgelig den meget klassiske, at man øger den finansielle og ikkefinansielle støtte til

børnefamilier, og at man tager særlige hensyn til befolkninger, der bor i udkantområderne, for det ser jo en anelse bedre ud i Nuuk end i udkantområderne etc. etc.

Jeg synes, det her udgangspunkt, som de har, måske kunne være et meget godt grundlag for, hvordan vi kommer videre med vores dialog og med dialogen med Grønland om det her. Jeg vil godt understrege, at vi ikke er tilhængere af økonomiske sanktioner, men vi er tilhængere af, at vi måske kunne få en handlingsplan – en handlingsplan med et tidsperspektiv.

Kl. 11:50

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Vi går videre i ordførerrækken. Den næste ordfører er Enhedslistens ordfører, og det er fru Line Barfod.

Kl. 11:51

(Ordfører)

Line Barfod (EL):

Det er skræmmende at høre om børn, der går sultne i seng, det er jeg fuldstændig enig i. Det er noget, som man som politiker bør reagere på og straks gøre noget ved, uanset hvor man hører om det henne. Jeg mener, at der er al mulig grund til at diskutere de grønlandske børns forhold. Jeg synes, at det er rigtig vigtigt at tage det op mange steder i internationale sammenhænge og diskutere, hvad man kan gøre, når vi er sammen med grønlandske politikere – ligesom jeg håber, at politikere fra Grønland, fra Færøerne og fra andre lande vil diskutere med danske politikere, hvad vi gør, når vi hører om børn, der går sultne i seng i Danmark.

Jeg har spurgt den nye danske socialminister, hvad hun vil gøre i forhold til de danske børn, der har henvendt sig til os og fortalt, at de går sultne i seng, og har fået at vide, at økonomisk vil man ikke gøre noget. Man kan håbe på, at deres mor en dag bliver rask, så hun bliver i stand til at arbejde og få en højere indkomst. Det synes jeg ikke er svar nok i Danmark, og jeg synes heller ikke, at det er svar nok i Grønland.

Så er spørgsmålet: Hvad er det så, vi kan gøre? Det flertal, vi har i Folketinget i øjeblikket, har jo en opfattelse af, at den bedste måde at forandre tingene på, er ved at have nogle stærke mænd, der kan gå ud og sige, at sådan gør vi, og som kan gennemtvinge og kan straffe, og at det er den måde, man får den verden på, som man gerne vil have. Jeg tror ikke på, at det er løsningen hverken på den korte bane eller på den lange bane, og jeg mener, at vi har set resultaterne af den fejlslagne politik både ude i verden og i

Danmark, og jeg mener, at det ville være forkert at sige, at det er det, der skal gøres over for Grønland. Tværtimod tror jeg på, at hvis vi virkelig ønsker at gøre noget i forhold til de børn, der er udsat, handler det om, at vi skal gøre de mennesker, der er tæt på, ansvarlige. Vi skal støtte dem i og styrke dem i og kræve af dem, at de skal påtage sig det ansvar, og at de skal gøre noget.

IA og andre grønlandske politikere har masser af gange stillet forslag om, at der skal gøres noget ved den store ulighed i Grønland – der, så vidt jeg husker, er større end uligheden i USA, og som der i den grad er brug for at gøre noget ved – og har gentagne gange foreslået, at man skulle gå væk fra den flade beskatning, man har i Grønland og gå over til en progressiv beskatning. Det er noget af det, der skal til, hvis man skal gøre noget ved uligheden. I Danmark gør vi det stik modsatte. Her belaster man i den grad mere og mere de fattige og tager fra de fattige og giver til de rige. Jeg tror på, at det er det modsatte, man skal gøre, og jeg tror på, at det er det modsatte, der skal til i Grønland også. Jeg tror også, at der skal sættes massivt ind i forhold til uddannelse og i forhold til at gøre noget ved de opfattelser, der er af de problemer, der er.

Jeg tror, at det bliver rigtig positivt med det, man går i gang med i retsreformen, hvor man i Grønland har taget ideen om opbyggelig ret, konfliktmægling, til sig. Det går meget langsomt i Danmark, fordi Dansk Folkeparti i den grad har modsat sig, at man skal se på konfliktråd og konfliktmægling, og det er derfor, at vi først får det nu. Jeg håber, at man i Grønland for alvor vil bruge det og ansvarliggøre dem, der er med, og kredsen omkring dem, der er blevet udsat for overgreb, og at man siger, at alle skal være med til at diskutere, hvad man kan gøre, for at det ikke sker igen, og hvad man kan gøre for at hjælpe dem, der har været udsat for overgreb, så de ikke selv begynder at begå overgreb mod andre, som vi ofte ser det sker både i Grønland, i Danmark og i mange andre lande.

Jeg tror som sagt på, at det er ved hjælp af en kritisk dialog, man kommer videre. Jeg tror på, at det havde stor betydning på Færøerne, da vi havde en kritisk dialog bl.a. i Nordisk Råd om stillingen for homoseksuelle, og at det var stærkt medvirkende til, at man ændrede på forholdene på Færøerne. Jeg tror på, at det virker, hvis vi gang på gang stiller de grønlandske politikere til ansvar. I stedet for, at de kan fralægge sig ansvaret og sige, at det er den danske regering, der

har ansvaret, og at de ikke behøver at gøre særlig meget, for det er det danske Folketing, der skal gøre noget, mener jeg, vi skal holde de grønlandske politikere fast på, at det er deres ansvar. Vi skal sige til de grønlandske vælgere, at det er deres ansvar, hvem de vælger, og om det er nogle, der vil gøre noget ved de her problemer. Det mener jeg vi skal gøre så mange steder som muligt. Jeg tror på, at det er vejen frem, frem for at man har en stærk mand.

Jeg håber, at de partier, der her stiller sig op i offentligheden og siger, at de vil gøre noget for de grønlandske børn, gør det samme, når de er sammen med de partier, som de ellers diskuterer med. Jeg håber, at Venstre taler med Atassut, når de er sammen med dem, og at Socialdemokraterne taler med Siunmut osv., og at man diskuterer, hvad det er, de gør, altså diskuterer de her problemer, og hvad man kan gøre. Og så mener jeg, at vi alle sammen til Nordisk Råds møder og i andre sammenhænge skal rejse problemerne og blive ved med at stille spørgsmål igen og igen, ligesom jeg som sagt også håber, at grønlandske politikere vil kaste sig ind i debatten med danske politikere og politikere fra Sverige og Finland og andre steder om, hvordan forholdene er i de lande. For jeg tror på, at det er det, der også er med til at udvikle, at vi får gjort noget for de sultne børn i stedet for kun at snakke om dem.

Kl. 11:56

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Et øjeblik. Der er en kort bemærkning fra hr. Søren Espersen.

Kl. 11:56

Søren Espersen (DF):

Jamen det var den sædvanlige løsning på alting: bevilge nogle flere penge. Det er jo interessant, at fru Line Barfod mener det.

Hvad ville det eksempelvis have af betydning, hvis man nu forestiller sig, at der var en dybt alkoholiseret familie i Grønland, hvor far og mor drikker, og hvor børnene derfor bliver omsorgssvigtede? Var det en god idé at give dem nogle flere penge, eller var det en bedre idé at gribe ind over for selve situationen? Altså, det er jo det, jeg mener, der er hele pointen i det her, nemlig at de myndigheder i Grønland, der har præcis de samme redskaber som vores myndigheder herhjemme, ikke bruger dem. Men er det en god idé at give en dybt alkoholiseret familie nogle flere penge, så de kan købe nogle flere øl-ler?

Kl. 11:57

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):
Så er det ordføreren.

Kl. 11:57

Line Barfod (EL):

Med hensyn til en dybt alkoholiseret familie mener jeg at man er nødt til at gøre mange ting. Det er forskelligt i forhold til den konkrete familie, hvad der skal gøres, men selvfølgelig skal man gribe ind og se på, hvad der er behov for i den konkrete familie. Er der nogen muligheder for, at man kan støtte familien, så de bliver i stand til at tage vare på børnene, eller er man nødt til at fjerne børnene i en periode eller for resten af deres barndom? Det skal man selvfølgelig gå ind og se på og tage meget alvorligt, hvad enten det er i Grønland eller i Danmark eller andre steder.

Men man skal også som politiker tage det ansvar på sig, med hensyn til hvad vi kan gøre for at forebygge, at familierne bliver alkoholiserede. Der handler det bl.a. om at sikre, at man har penge til at leve af. Det kan godt være, at hr. Søren Espersen mener, at det ikke har nogen betydning, om man har penge til at købe mad og til at betale husleje. Min erfaring fra rigtig mange familier er bare, at det har stor betydning også for, om man kommer ud i misbrug. Så skal vi tage det ansvar på os, at vi giver en ordentlig behandling til dem, der er blevet udsat for overgreb, til de børn, der er vokset op i en periode med en alkoholiseret familie, så de får de nødvendige redskaber, der skal til, så de ikke selv kommer ud i de samme problemer.

Kl. 11:58

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det hr. Søren Espersen for yderligere en kort bemærkning.

Kl. 11:58

Søren Espersen (DF):

Jamen det var jo en helt anden tale, der nu pludselig kom. Vi har kun hørt en hel masse om, hvad der skulle bevilges, og der skulle bevilges, og de var fattige, og de skulle have nogle flere penge og alt det der. Det var det, vi hørte i ordførertalen.

Nu kommer der sådan set noget af det, jeg gerne vil have på bordet, for det er jo det, der er sagen, nemlig at de grønlandske myndigheder, de grønlandske kommuner ikke agerer på samme måde, som danske kommuner gør – eller i hvert fald forsøger at gøre. De agerer ikke, for de har alle mulige forklaringer på, hvorfor der er kulturelle ting, der gør, at i den bygd kan man ikke gribe ind. Det er jo gamle kulturelle foran-

staltninger, og det kan vi ikke gøre noget ved. Det er jo der, problemet er.

Vi har hørt den grønlandske landsstyreformand, Hans Enoksen, simpelt hen sige, at man jo skal have befolkningen med, før man kan foretage sig noget. Det var dengang, talen var om de sultne børn i Tasiilaq. Man skal have befolkningen med. Hvad betyder det svar? Altså, vil Enhedslistens ordfører ikke erkende, at der fra de grønlandske myndigheders side ikke bliver gjort det, som er normalt i de nordiske lande?

Kl. 11:59

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 11:59

Line Barfod (EL):

Nu er det meget forskelligt, hvad der er normalt. Der er nogle sager, der bliver håndteret rigtig godt både i Danmark, i Grønland og i andre nordiske lande, og der er nogle sager, der bliver håndteret rigtig dårligt.

Jeg mener, jeg brugte en meget stor del af min tale på at sige, at jeg mener, at det er et kæmpe problem, at der ikke indtil nu har været et flertal i det grønlandske landsstyre for de forslag, som bl.a. IA har fremsat, om, at man skal gribe ind og man skal gøre noget. Det er dels i forhold til at gøre noget ved den generelle ulighed, som uanset hvad hr. søren Espersen mener altså fører til problemer, dels i forhold til at sikre den konkrete indsats for det konkrete barn. Det er det, jeg mener, der er behov for.

Det er også derfor, jeg mener, at det er rigtig positivt, at man går i gang med konfliktmægling og opbyggelig ret, for jeg tror på, at det er vigtigt, at man, når der er nogle, der har været udsat for overgreb, går ind og inddrager alle dem, der er omkring. Vi skal prøve at diskutere, hvad vi gør for, at det her ikke sker igen, hvad vi gør for at sikre behandling til dem, der har været ude for overgreb, så de ikke selv senere begynder at begå overgreb, og hvad vi gør for, at man ikke kommer ud i alkoholmisbrug og andet. Jeg tror, at det vil være en rigtig god vej frem, og jeg håber, at der vil være flertal for det også fremover.

Kl. 12:00

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er der yderligere en kort bemærkning, og det er fra hr. Per Ørum Jørgensen.

Kl. 12:00

Per Ørum Jørgensen (KF):

Tak for det. Jeg er sådan set glad for, at fru Line Barfod også fremhæver, at der findes grønlandske politikere, som gerne vil løse det her problem. Man må så håbe, at de også får magt og har mulighed for at forbedre børnenes vilkår.

Folketingets Grønlandsudvalg blev enige om et forslag, som landsstyret sagde nej til, nemlig at regeringen, landsstyret, UNICEF og Foreningen Grønlandske Børn i samarbejde kom med nogle konkrete løsningsforslag, hvor man kan sige, at der både er indsigt, der er viden, og så er der også politisk handlekraft til at gennemføre de her forslag.

Nu kan man jo så håbe på efter valget i Grønland, at der kommer politikere til, som vil tage den opfordring op. Vil Enhedslisten støtte et sådant initiativ? Det kunne man jo sige var en konstruktiv vej til konkret at få løst de problemer, der er.

Kl. 12:01

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 12:01

Line Barfod (EL):

Jeg synes, det er rigtig fint, når organisationer, der har forstand på området, når eksperter og politikere, de offentligt ansatte, der skal udføre opgaverne, og de frivillige organisationer, der skal arbejde med det, sætter sig sammen og finder løsninger. Det synes jeg er rigtig fint. Jeg synes, at det ville være godt, hvis man også fra flertallets side herhjemme begyndte at ville bruge det noget mere og også lytte til nogle af de forslag, der kommer. Det er ofte nogle rigtig gode forslag, som kan bruges og anvendes. Jeg synes, det er fint, hvis man vil gøre det.

Men jeg mener bare ikke, at det er noget, vi kan beslutte i Folketinget. Jeg tror, at vi er nødt til at sikre, at det er grønlandske politikere, der er ansvarlige. Den bedste måde at sikre nogle bedre vilkår for børnene i Grønland er, at vi hele tiden presser på og siger, at det er grønlandske politikere, der har ansvaret. De skal gøre noget for at løfte det ansvar, ligesom jeg håber, at grønlandske politikere vil begynde at lave en kritisk dialog i forhold til Danmark og det, at vi ikke løfter vores ansvar.

Kl. 12:02

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det hr. Per Ørum Jørgensen for yderligere en kort bemærkning.

Kl. 12:02

Per Ørum Jørgensen (KF):

Jeg er sådan set enig med fru Line Barfod i, at det er de grønlandske politikere, der skal løse det her. Jeg vil så gerne understrege, at forslaget til netop det initiativ, som jeg nævnte i mit tidligere spørgsmål, faktisk kom fra hr. Lars-Emil Johansen, som er formand for Grønlandsudvalget, og derfor kan man jo sige, at der i udvalget var en vis konsensus om en sådan løsningsmodel.

Desværre sagde landsstyret nej – Hr. Lars-Emil Johannsens partifælle, Hans Enoksen, sagde ufatteligt nok nej, og jeg kan ikke komme på en grund til, hvorfor han gjorde det. Men er det ikke en salomonisk løsning, når det faktisk er en grønlandsk politiker med mange års erfaring, som vel kender socialområdet bedre end de fleste, der foreslår det?

Kl. 12:03

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 12:03

Line Barfod (EL):

Jeg synes, det ville være rigtig godt, hvis der om forhåbentlig ikke alt for lang tid er et flertal i det grønlandske parlament, Landstinget, som beslutter at gøre noget på det her område, og at man, udover de tiltag, man har sat i værk, så for alvor kommer i gang med at gøre noget ved den store sociale ulighed og ved fattigdommen og med at sætte mere massivt ind over for de børn, som bliver udsat for overgreb, omsorgssvigt osv.

Det synes jeg ville være rigtig godt, og jeg tror, at vi bedst opnår det ved at presse på, for at grønlandske politikere skal stå til ansvar, frem for at begynde at sige, at det er noget, Folketinget og den danske regering skal stå til ansvar for, for det mener jeg alt for nemt fører til ansvarsforflygtigelse for de grønlandske politikere.

Kl. 12:03

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Så er det fru Juliane Henningsen.

Kl. 12:04

(Ordfører)**Juliane Henningsen (IA):**

I Grønland er andelen af børn, der lever i relativ fattigdom, på 18 pct. I Danmark er andelen på 11 pct. Det kan Videnscenter om Børn og Unge i Grønland dokumentere. Det er alarmerende tal, vi står med i begge lande, og det er tal, vi ikke kan være bekendt.

Hvad vil vi gøre ved fattigdommen og den sult og mistrivsel, der følger med den? Det er

spørgsmålet, vi diskuterer i dag. Godt nok er der i forespørgslen kun lagt op til, at vi diskuterer børn i Grønland, men de alarmerende tal fra Danmark burde have fået Dansk Folkeparti til at inkludere børn i hele riget. Men når det nu ikke er sket, kan de foreløbig lade sig inspirere af det arbejde, vi gør for at komme problemerne til livs i Grønland.

Der er gode kræfter i Grønland, der arbejder hårdt på at give vores børn og unge en fremtid fri for afsavn, overgreb og svigt. De ønsker at udvikle Grønland og det nye selvstyre, og de ønsker at få ejerskab over fremtiden og de løsninger, der er på Grønlands problemer. De og vi har brug for al den opbakning og opmuntring, vi kan få.

I dag kan jeg kun tale på vegne af mit eget parti, Inuit Ataqatigiit, og hvad vi gør for Grønlands børn og unge – eller rettere kæmper for at gøre. Vi har nemlig tidligere fremsat talrige forslag i Landstinget, som er blevet nedstemt af det siddende landsstyre. Heldigvis har vi valg i Grønland den 2. juni, så det ændrer forhåbentlig på den sag.

IA arbejder konkret ud fra de retningslinjer, som Red Barnet og Videnscenter om Børn og Unge, MIPI, udstikker for Grønland. Vi arbejder for at få indført en formel fattigdomsgrænse i Grønland, vi arbejder for at indføre progressiv beskatning, på at forhøje underholdsbidraget til børn og på at flytte flere midler til bespisning af børn i skolerne. Og vi vil have, at de nye familiecentre, der etableres ude i de grønlandske kommuner, bliver brugt som omdrejningspunkt for udsatte familier. Familiecentre skal fungere som lokale rådgivningscentre og netværksdanere for især unge mødre, der har brug for hjælp med budgetlægning, madlavning og råd om børnepasning og sundhed.

Vi vil også have en tænketank, som skal udarbejde forslag til en national handlingsplan til bekæmpelse af børnefattigdom. Handlingsplanen skal indeholde konkrete initiativer, der kan øge den økonomiske støtte til børnefamilier med knap økonomi. Og så vil vi have nedsat en velfærdskommission, der skal skaffe overblik over grønlandernes levevilkår og komme med anbefalinger om politiske tiltag, som på kort sigt kan skabe større lighed i vores samfund. Men en stor del af forslagene bliver nedstemt af landstinget.

Grønlands hjemmestyre afsætter allerede en betragtelig del af bloktilskuddet til at afhjælpe sociale problemer og sætte initiativer til forebyggelse. Det skulle hr. Per Ørum Jørgensen må-

ske tænke over, inden han truer med at fratage Grønland sit bloktilskud og sætte selvstyreloven og det fremtidige samarbejde mellem Grønland og Danmark over styr. Men dermed ikke sagt, at vi afsætter midler nok eller gør nok. Omsorgssvigt, sult og fattigdom oplever vi stadig på tæt hold i Grønland såvel som i Danmark.

Jeg som politiker deroppe og politikerne hernede har et ansvar for børnenes ve og vel. Vi som politikere kan give hinanden støtte ved at indgå i en ligeværdig kritisk dialog, ved at udveksle viden og ved at inspirere hinanden. Eksempelvis kan Dansk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti bruge deres bekymring på at hjælpe Danmarks fattige og udsatte børn og unge og måske finde på lige så gode forslag som dem, vi fra IA har fremsat i Grønland, bare med et dansk fortegn. Et fattigt barn er jo som sagt et fattigt barn for meget, uanset om det er grønlandsk eller dansk.

Jeg kunne godt have startet min tale med at skælde ud på Dansk Folkeparti for det bemærkelsesværdige i, at man igen pisker en stemning op imod det grønlandske folk på grund af et forhold i Grønland, der også er slemt i Danmark, men lige præcis det ville være spild af min tid og mine kræfter, for jeg vil hellere finde løsninger på den slående høje børnefattigdom og det svigt over for vores børn og unge, som vi er vidner til i Grønland og i Danmark.

Jeg mener, at en kritisk dialog om problemerne på børne- og ungeområdet er vejen frem. Jeg mener også, det er vejen frem, at vi fortsætter vores gode og stærke samarbejde med udgangspunkt i selvstyreloven og den ansvarsfordeling mellem Grønland og Danmark, der ligger i den. Derfor tilslutter jeg mig forslaget til vedtagelse fra SF, IA, Enhedslisten og TF.

Kl. 12:08

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):
Fru Line Barfod.

Kl. 12:08

Line Barfod (EL):

Jeg vil gerne spørge fru Juliane Henningsen, hvordan hun mener vi som danske politikere helt konkret bedst kan agere, hvis vi gerne vil gøre noget for at hjælpe de grønlandske børn. Jeg har masser af forslag til, hvad jeg skal gøre i forhold til danske børn, det ved jeg noget om, og det prøver jeg at arbejde på i det danske Folketing. Men hvad vil fru Juliane Henningsen helt konkret opfordre danske politikere til at gøre, hvis vi også gerne vil arbejde for, at grønlandske børn får det bedre?

Kl. 12:09

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):
Så er det ordføreren.

Kl. 12:09

Juliane Henningsen (IA):

Jeg mener, at enhver dialog bygger på selvbestemmelse og ligeværdighed og gensidig respekt, og jeg mener også, at forudsætningen for virkelig politisk, social og økonomisk udvikling er, at ansvaret for udviklingen ligger hos det grønlandske folk, og at det er det, man skal anerkende fra dansk side ved at sige, at man ikke kan fratage folk ansvaret, og prøve at hjælpe på den måde. Så jeg mener, at de politikere, som det grønlandske folk selv vælger, har ansvaret for at komme problemerne til livs, men jeg mener også, det er vigtigt at sige, at det, fru Line Barfod har sagt om samarbejdet i Nordisk Råd, nemlig at vi på hver sin måde inspirerer hinanden til at gøre noget ved problemerne, er en rigtig måde at løse problemerne på; det er ved at samarbejde og ved at have en kritisk dialog mellem landene.

Kl. 12:10

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):
Så er det fru Line Barfod... Nej, der er ikke flere? Så er det alligevel fru Line Barfod for en kort bemærkning.

Kl. 12:10

Line Barfod (EL):

Synes fru Juliane Henningsen så også, at det er en god idé, når Nordisk Råds Velfærdsudvalg, der f.eks. sidste år var i Grønland, kommer med en kritisk udtalelse og nogle anbefalinger af, hvad man kan gøre, og igen i år, da de her nye rapporter kom frem, kommer med en kritisk udtalelse og også vil følge det op til Nordisk Råds session til efteråret med at stille nogle kritiske spørgsmål til de repræsentanter, der så vil være for landsstyret på det tidspunkt?

Hvad tror fru Juliane Henningsen vi kan gøre fra danske og andre nordiske politikeres side for så også at få landsstyremedlemmer til at indgå i den dialog og til at svare, for det hjælper ikke meget, at vi kommer og gerne vil en dialog fra vores side, hvis der ikke også lægges op til en dialog fra Grønlands side?

Kl. 12:10

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):
Så er det ordføreren.

Kl. 12:10

Juliane Henningsen (IA):

Jeg mener, at det er rigtig, rigtig vigtigt, at vi som grønlandske politikere tager os selv alvorligt i første omgang, for det mener jeg ikke vi

gør i Grønland. Vi tager ikke os selv alvorligt, når det gælder grønlandske problemer, og dermed sagt, at vi ikke kan tage politikere fra andre lande alvorligt, når vi ikke tager os selv alvorligt. Vi har haft de tal i rigtig lang tid, uden at der er blevet gjort noget ved problemerne, og vi har presset på i Landstinget for at få gjort noget ved problemerne. Men jeg mener, at en pressestorm og kritik fra andre lande hjælper med til, at vi fra Grønlands side kan gøre noget ved de problemer, som er så alvorlige. Så der skal være en kritisk dialog, men det er også på sin plads, at vi som grønlandske politikere minder os selv om, at vi skal tage os selv alvorligt som et land, der er på vej mod selvstyre.

Kl. 12:11

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er der en kort bemærkning fra hr. Per Ørum Jørgensen.

Kl. 12:11

Per Ørum Jørgensen (KF):

Tak. Nu er det jo altid interessant, hvad politikerne mener om den her sag, og det har selvfølgelig også – det har jeg lagt mærke til – været diskuteret meget i grønlandske medier specielt de seneste dage, hvad Det Konservative Folkeparti mener. Men det, der er mere interessant, er selvfølgelig, hvad f.eks. formanden for socialcheferne i Grønland udtaler; det er vist mere relevant, for det er de personer, der er konfronteret med de udfordringer, der er dagligt. Der kom den udtalelse i januar måned fra socialcheferne, hvor man nærmest – ja, sådan opfattede jeg det – kom med et nødråb i forhold til landsstyret, og hvor man ligesom appellerede til, at der skulle komme noget politisk handling med hensyn til den her situation.

Kan fru Juliane Henningsen give en beskrivelse af, hvad det betyder i forhold til det grønlandske folk, altså om det er et nødråb, man har taget til sig, når det kommer fra de myndigheder, der står med problemerne til daglig?

Kl. 12:12

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):
Så er det ordføreren.

Kl. 12:12

Juliane Henningsen (IA):

Tak. Ja, nødråbet startede ikke først i januar i år. Det startede, da vi havde det første tal fra 2007. Her sagde vi, at vi har brug for en velfærdskommission, vi sagde, at vi har brug for en tænketank, og vi sagde, at vi bliver nødt til at gøre noget ved den kæmpestore sociale ulighed, der er, som faktisk er større end den, der er i USA. Vi

sagde, at vi bliver nødt til at gøre noget ved problemerne. Men jeg mener ikke, at der blev gjort nok ved problemerne.

Derfor mener jeg også, det er på sin plads at kræve et systemskifte i Grønland, så vi kan få gjort noget ved den sociale ulighed, som Siumut og Atassut nægter at gøre noget ved. Så på den måde håber jeg, at vi sammen med andre lande, gerne med andre lande som Nunavut, som har de samme statistikker som andre oprindelige folk i hele verden, ved samarbejde kan få løst de problemer, som vi står med i Grønland.

Kl. 12:13

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det hr. Per Ørum Jørgensen for yderligere en kort bemærkning.

Kl. 12:13

Per Ørum Jørgensen (KF):

Det er i hvert fald ganske interessant. Når man følger debatten, kan man se, at der i hvert fald er et bredt flertal, der ønsker, at Siumut forlader magten i Grønland; det synes jeg da er ganske interessant.

Der er noget, jeg egentlig også gerne lige vil spørge fru Juliane Henningsen om. Der er jo en forholdsvis bred tilslutning til det forslag til vedtagelse, som regeringspartierne har fremsat. Hvad er årsagen til, at fru Juliane Henningsen ikke kan støtte det forslag til vedtagelse? Det kunne jo egentlig være ganske godt for det videre forløb, at et samlet Folketing støttede dette forslag.

Kl. 12:14

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 12:14

Juliane Henningsen (IA):

Tak. Jeg støtter ikke det fremsatte forslag til vedtagelse, fordi jeg ikke mener, at det fremsatte forslag bygger på principperne om selvbestemmelse, ligeværd og gensidig respekt mellem Danmark og Grønland, og fordi jeg også ved og har hørt i dagspressen, at Det Konservative Folkeparti har været ude med at true Grønland med at skære i bloktilskuddet. Det bygger ikke på gensidig respekt og ligeværdighed, og det mener jeg skal ligge til grund for vores dialog om løsningen af problemerne for børn og unge.

Derfor fremsatte vi et alternativt forslag til vedtagelse, som bygger på princippet i selvstyrelovens præambel, nemlig gensidig respekt, ligeværdighed og selvbestemmelse. Så det mener jeg er den helt grundlæggende ting at slå fast, for man kan ikke fratage et folk det, man kan

ikke pådutte politikere i Grønland at lave noget her fra Folketingets side. Så det er grunden til, at jeg har stillet mig sådan til sagen.

Kl. 12:15

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er yderligere en kort bemærkning fra hr. Søren Espersen.

Kl. 12:15

Søren Espersen (DF):

Jeg har et enkelt spørgsmål. Der var en sætning, som fru Juliane Henningsen sagde, som jeg simpelt hen ikke forstod. Hun sagde om Nordisk Råds anbefalinger: Vi kan ikke tage udenlandske politikere alvorligt, hvis vi ikke tager os selv alvorligt. Jeg forstår bare ikke sætningen. Jeg vil gerne have den klarificeret.

Det bliver sagt af fru Juliane Henningsen, at regeringen ikke kan pålægge det grønlandske hjemmestyre noget, men jeg vil henvise til et svar, jeg netop har fået fra statsministeren, på spørgsmål 29 i forbindelse med L 128, nemlig selvstyreloven. Heri bekræfter statsministeren, at regeringen således efter ikrafttrædelse af selvstyreloven vil kunne pålægge selvstyret at gennemføre foranstaltninger, som er nødvendige til opfyldelse af internationale forpligtelser.

Så jeg vil gerne have en bekræftelse på, at IA også ser sådan på den sag, altså at det er den samme fornemmelse, vi der har.

Kl. 12:16

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 12:16

Juliane Henningsen (IA):

Tak. Det, jeg mente med, at vi ikke tager os selv alvorligt i Grønland, er, at vi politikere fra Grønland nu i næsten 2 år har sagt, at vi skal gøre noget ved de problemer i Grønland, og at der ikke bliver lyttet. Der bliver ikke vedtaget nogen langsigtede handlingsplaner. Det er derfor, jeg siger, at der skal en debat i Folketinget til, for at landsstyreformanden kommer op af stolen og gør noget ved de problemer. Det er derfor, jeg siger, at vi ikke tager os selv alvorligt. En god start vil være, at vi sammen i Grønland finder nogle løsninger, der er langsigtede for Grønland.

Der næst vil jeg sige, at det ikke hænger sammen med grundholdningen og princippet, at man fratager ansvaret og derefter kræver handling. Så derfor vil jeg kun sige, at løsningen findes der, hvor problemerne er, og det er i Grønland.

Kl. 12:17

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det hr. Søren Espersen for den sidste korte bemærkning.

Kl. 12:17

Søren Espersen (DF):

Men der skal stadig væk, mener jeg – det har jeg ikke hørt – en erkendelse fra IA til, om at reglerne er sådan, og at loven er sådan, og at der ikke kan ændres ved det. Statsministeren skriver:

Regeringen vil således også efter ikrafttredelse af selvstyreloven kunne pålægge selvstyret at gennemføre foranstaltninger, som er nødvendige til opfyldelse af internationale forpligtelser, herunder til opfyldelse af FN's børnekonvention, som er gældende for Grønland.

Jeg vil bare have en bekræftelse på, at hvis Folketinget og regeringen ville, kunne man pålægge selvstyret, hvad man ville. Jeg vil gerne have en bekræftelse på, at det forholder sig sådan ifølge loven; ikke ifølge, hvad fru Juliane Henningsen måske selv synes, men ifølge loven. Det vil jeg gerne have en bekræftelse på.

Kl. 12:18

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 12:18

Juliane Henningsen (IA):

Det er min helt klare overbevisning, at vi alle sammen ifølge loven skal tilstræbe at følge internationale aftaler, også de internationale aftaler, der gælder for børn og unge, hvilket vi alle sammen kæmper for.

Kl. 12:18

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Vi går videre i ordførerrækken. Den næste ordfører er hr. Lars-Emil Johansen.

Kl. 12:18

(Ordfører)

Lars-Emil Johansen (SIU):

Lad mig indledningsvis slå fast, at det selvsagt også er min overbevisning, at konventioner og aftaler skal overholdes. Det gælder naturligvis også de internationale konventioner, som Danmark indgår på vegne af hele rigsfællesskabet. Det gælder derfor også FN's børnekonvention – den skal overholdes såvel her som hjemme i Grønland. Bliver den ikke det, skal det bringes i orden, og det er det pågældende lands regering naturligvis ansvarlig for.

Grønland er et af de få lande, hvis ikke det eneste, der har gjort børnekonventionen til en lov. Grønland er også et af de måske få lande, der lader børnekonventionen indgå i undervisningen i folkeskolen. Grønlands hjemmestyre gør en stor indsats i forbindelse med den socialpolitiske indsats. Faktisk udgør indsatsen for børn og unge, forsorg for familier, handicappede og ældre samt lignende socialpolitiske ydelser knap en fjerdedel af Grønlands hjemmestytres samlede budget.

Den sociale indsats har været konstant stigende, siden hjemmestyret blev indført for 30 år siden, og udgør i dag som sagt knap 25 pct. af landets samlede budget. Faktisk udgør forskellige former for sociale ydelser i dag omkring 45 pct. af de grønlandske kommuners samlede budgetter. De, der skulle ønske dokumentation herfor, kan med fordel studere den pjeces fra Grønlands hjemmestyre om indsatsen på området for børn og unge, som jeg har fået omdelt til alle medlemmer af Folketinget i forgårs.

At true Grønland med økonomiske sanktioner under påskud af manglende indsats på eksempelvis børneområdet er derfor et skud i tågen, som ikke har hold i virkeligheden. Den grønlandske indsats på det sociale område, herunder på børneområdet, er baseret på viden, som hjemmestyret selv har oparbejdet gennem det omfattende analysearbejde, der har fundet sted og fortsat finder sted. Ud over hjemmestytrets indsats i videncenteret MIPI og forebyggelsesprojektet PAARISA er der fuld gang i private initiativer i landet, såsom MI/BB samt værestederne Amarngivat i Tasiilaq og Mælkebøtten i Nuuk.

Men uanset en stor indsats fra hjemmestyre, kommuner og private har Grønland fortsat store problemer, som mange børn stadig betaler en urimelig høj pris for. Jeg har rejst rundt i Grønland og holdt foredrag om alkohol og de problemer, der kommer i kølvandet på dette såkaldte nydelsesmiddel, som i mange grønlandske hjem snarere er et lidelsesmiddel frem for et nydelsesmiddel. Derfor hænger en effektiv indsats for at forbedre børns vilkår de steder, hvor børnene mistrives, nødvendigvis sammen med en effektiv indsats for behandlingen af alkoholisme og en effektiv kontrol med indførslen af hash i Grønland.

Mens vi venter på resultaterne af en sådan forstærket indsats inden for alkohol og hash, er der behov for flere væresteder i Grønland, og vi må oprette børnehuse i byerne og i bygderne.

Jeg nævner specifikt disse to områder, fordi det efter min mening er oplagte fællesprojekter for danske og grønlandske myndigheder at samarbejde om. Enhver reduktion af alkoholens destruktive rolle er en forbedring af børnenes vilkår i Grønland. Ethvert børnehus fri for hash og alkohol og med mulighed for et gratis måltid mad er en sikkerhed for børns tryk og trivsel.

Med andre ord er der behov for en størstilet behandlingsindsats inden for alkohol og hash samt kontrol med den illegale indførsel af hash. Hvis regeringen og landsstyret vil slå kræfterne sammen om en historisk ambitiøs indsats mod alkohol og hash, og hvis regeringen og landsstyret sammen og gerne i samarbejde med UNICEF og de grønlandske hjælpeorganisationer vil oprette børnehuse, hvor børnene kan opholde sig i tryk og med mulighed for at få noget mad og overnatte, ja, så vil rigsfællesskabet endnu en gang have vist sin styrke.

På den baggrund kan jeg med glæde støtte det forslag til vedtagelse, som regeringspartierne, Socialdemokratiet, Det Radikale Venstre og Siumut har fremsat. Og lad os så komme i gang med konkrete forbedringer, og lad os lade den grønlandske valgkamp foregå hjemme i Grønland og ikke her i salen. Vi kan ganske enkelt ikke være bekendt at tage de problemramte børn som gidsler i den standende grønlandske valgkamp.

Kl. 12:23

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):
Det giver anledning til et antal korte bemærkninger. Det er først hr. Per Ørum Jørgensen.

Kl. 12:23

Per Ørum Jørgensen (KF):

Tak for det. Jeg vil faktisk gerne anerkende hr. Lars-Emil Johansens konstruktive tilgang til den her problemstilling og spørge hr. Lars-Emil Johansen, som jo også er formand for Grønlandsudvalget, som kom med den ganske fornuftige idé, at regeringen, landsstyret, Foreningen Grønlandske Børn og UNICEF samarbejdede om at finde nogle konkrete løsningsforslag til at forbedre børnenes vilkår, om det er et forslag, som hr. Lars-Emil Johansen efter det grønlandske valg, hvor der vil være et nyt landsstyre, vil arbejde videre med og eventuelt forsøge at realisere det.

Kan hr. Lars-Emil Johansen ikke også lige fortælle, hvorfor hr. Lars-Emil Johansens partifælle, landsstyreformand Hans Enoksen, sagde nej til

dette ganske gode forslag fra hr. Lars-Emil Johansen?

Kl. 12:24

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):
Så er det ordføreren.

Kl. 12:24

Lars-Emil Johansen (SIU):

Det er selvk klart, at jeg ikke kan stå og svare for andre, der ikke er til stede. Men jeg kan sige, at jeg fortsat står inde for de ideer om et samarbejde mellem Danmark og Grønland.

Min interesse er måske i modsætning til hr. Per Ørum Jørgensens ikke afhængig af, at valget bliver afholdt i Grønland om 5 uger. Mit arbejde her i Folketinget er vedvarende og konstant. Jeg vil naturligvis støtte de ideer, som jeg her har remset op, både før, under og efter valget.

Kl. 12:25

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):
Så er det hr. Per Ørum Jørgensen for yderligere en kort bemærkning.

Kl. 12:25

Per Ørum Jørgensen (KF):

Nu ved jeg ikke, hvor hr. Lars-Emil Johansen har det fra, at det ligefrem er en valgkamp, der bliver ført her i Folketingssalen. Den her forespørgsel er jo anmeldt, lang tid før der blev udskrevet valg i Grønland. Jeg tror også, at jeg, også meget lang tid før der blev udskrevet valg i Grønland, meget klart har gjort Det Konservative Folkepartis synspunkter gældende.

Jeg har faktisk også rost både Demokraterne og IA for at komme med mange gode forslag. Det er måske det konstruktive i den her debat, hvis en mand, der har så stor viden om grønlandsk politik, som hr. Lars-Emil Johansen har, måske kunne give os indsigt i, hvorfor det nuværende landsstyre konsekvent siger nej til f.eks. madordninger og til alle de her gode forslag til at forbedre børns vilkår.

Kl. 12:26

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):
Så er det ordføreren.

Kl. 12:26

Lars-Emil Johansen (SIU):

Jeg er villig til at genfremsætte de ideer, som i første omgang er blevet afvist – det er ikke alene af mit parti, men af den siddende koalition.

Når vi taler om koalitioner, vil jeg godt lige erindre om, at når man taler om, at Demokraterne og Inuit Ataqatigiit har så gode ideer, skal man lige huske på, at den siddende regering i Grønland kom til i 2005. Det var en såkaldt Nordlys koalition, der blev nedsat. Inuit Ataqati-

giit var med i den koalition indtil for 2 år siden og havde ansvaret for den økonomiske politik i Grønland. Derfor er det der med at vaske hænder og ikke at ville påtage sig ansvaret for de økonomiske reformer, der har fundet sted, og som til dels også har sammenhæng til de sociale problemer, ikke klædeligt.

Jeg vil som siutmutter sige, at jeg vedstår, at Siutumut i høj grad er medansvarlig for de forhold, der er i Grønland. Det burde de andre også gøre.

Kl. 12:27

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):
Så er der en kort bemærkning fra hr. Søren Espersen.

Kl. 12:27

Søren Espersen (DF):

Jamen også jeg vil gerne anerkende det arbejde, som hr. Lars-Emil Johansen har gjort i forbindelse med det her, også forsøget på at få en mindelig ordning. Det vil jeg bestemt anerkende. Jeg synes, at det er et rigtig godt stykke arbejde, der er lavet.

Jeg har også fået den her brochure, »Grønlands Hjemmestyres arbejde for børn og unge«, og læst den med interesse, og det er egentlig det, jeg lige vil spørge ind til. Der er mange ting her: Der gives yderligere børnetilskud, man forlænger forældreorloven med 11 uger, man sørger for en børneopsparingsordning osv., og man åbner for mulighed for en skolemadsordning. Det sidste synes jeg er udmærket; jeg ville hellere have haft, at det var et pålæg.

Men med hensyn til de her økonomiske forbedringer vil jeg gerne have hr. Lars-Emil Johansen til at erkende, at i en alkoholiseret familie, i en familie med narkomaner som forældre er det ikke det her, der er måden, altså at yde økonomiske tilskud. Der er det snarere en indgriben. Er der en tøven i Grønland i forbindelse med indgriben over for den slags familier, i forhold til hvad der er i Danmark?

Kl. 12:28

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):
Så er det ordføreren.

Kl. 12:28

Lars-Emil Johansen (SIU):

Ikke i forhold til hvad der er i Danmark. Jeg vil tværtimod sige, at hvad angår meget tabubelagte emner som incest, omsorgssvigt og alkoholisme, er Grønland meget foran Danmark med hensyn til at aftabusere disse begreber. Derfor mener jeg også, at dette samarbejde mellem re-

geringen i Danmark og regeringen i Grønland kan gå begge veje.

Jeg tror, at de erfaringer, Grønland har gjort med hensyn til alkoholbehandling eksempelvis og behandling af incestramte, er noget, som Danmark også kan have glæde af, altså i et ligeværdigt samarbejde, som begge parter kan få gavn af. Det er det, jeg er ude efter, for det er det eneste, der giver konkrete resultater. Alt andet bliver ved snakken.

Kl. 12:29

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):
Hr. Søren Espersen for yderligere en kort bemærkning.

Kl. 12:29

Søren Espersen (DF):

Men for en familie, som er langt ude, som er alkoholiseret eller er narkomaner og har børn, som så er omsorgssvigtede, er medicinen altså ikke at give dem nogle flere penge. Det er bare en erkendelse og en bekræftelse af det, jeg gerne vil have.

Kl. 12:29

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):
Så er det ordføreren.

Kl. 12:29

Lars-Emil Johansen (SIU):

Det er fuldstændig rigtigt, at penge ikke løser alt og slet ikke alkoholproblemer. Der findes faktisk ikke nogen narkomaner i Grønland, men alkoholproblemer og hashproblemer kan ikke løses, ved at man giver penge, for de går bare til flere øl og flere gram hash.

Men der er allerede en indsats i gang i Grønland mod alkoholproblemer, og det er den indsats, som jeg henstiller til regeringerne i Grønland og Danmark at man forstærker, for bag alle de problemer, som de nødstedte børn har, ligger der i ni ud af ti tilfælde – hvis ikke ti ud af ti tilfælde – et markant alkoholproblem eller et markant hashproblem i det pågældende hjem. Derfor er det vigtigt, at vi gør en forstærket indsats i behandlingen af alkoholramte og hashramte, i skærpsen af kontrollen med indførsel af illegale stoffer i Grønland og i oprettelsen af børnehuse.

Kl. 12:30

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):
Så er det fru Line Barfod for en kort bemærkning.

Kl. 12:30

Line Barfod (EL):

Jeg er enig i, at alkohol- og hashproblemer er store og kan have stor betydning. Det er vigtigt

at gøre noget i forhold til det. Men det udspringer jo ofte af en stor social ulighed og fattigdom. Det er jo vigtigt også at gøre noget ved årsagerne, og derfor vil jeg gerne spørge hr. Lars-Emil Johansen, hvorfor han og hans parti, der har siddet på magten, siden hjemmestyret blev indført, har fastholdt, at man skal have en flad skat i Grønland, og ikke har villet være med til at få gjort noget ved den store ulighed, der, så vidt jeg har forstået, er større end i USA.

Kl. 12:31

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):
Så er det ordføreren.

Kl. 12:31

Lars-Emil Johansen (SIU):

Nu skal jeg igen lige erindre om, at skattepolitik også er et grønlandsk anliggende, og det skal selvfølgelig diskuteres i Grønland.

Når det er sagt, vil jeg gerne sige, at jeg ikke tror, at problemet ligger imellem Siumut og IA med hensyn til at finde en skattepolitik, der udligner de store økonomiske uligheder i samfundet. Jeg tror snarere, at det var, fordi der i Nordlyskoalitionen, som blev stiftet, så vidt jeg husker, i maj 2005, var en tredje part i regeringen, der ikke var enig i det.

Som sagt har det ikke kunnet lade sig gøre indtil nu. Selv med IA i landsstyrekoalitionen og med IA på finansministerposten og dermed også skatteministerposten har det ikke været muligt at indføre det. Så Siumut har et stort ansvar, ja, men vi er ikke alene om det.

Kl. 12:32

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):
Så er det fru Line Barfod for yderligere en kort bemærkning.

Kl. 12:32

Line Barfod (EL):

Jeg har intet ønske om, at Folketinget skal bestemme skattepolitik eller andre former for politik i Grønland, men jeg mener faktisk, at det er vigtigt at have en dialog. Og for at kunne have en dialog om, hvad det er, der kan gøres, er det vigtigt også at prøve at få noget viden på nogle områder. Derfor synes jeg, det er vigtigt. For mig er social ulighed en stærkt medvirkende årsag til, at der er fattigdom, at der er alkoholproblemer osv. Det er den viden, jeg har fået igen og igen fra eksperter, og det, som jeg kan se både i Danmark og Grønland og i andre lande.

Skal jeg forstå hr. Lars-Emil Johansens svar sådan, at Siumut går ind for, at man skal have en progressiv beskatning, fremover vil arbejde for en progressiv beskatning og ikke vil modsætte

sig, at man gør noget ved den store sociale ulighed i Grønland?

Kl. 12:33

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):
Så er det ordføreren.

Kl. 12:33

Lars-Emil Johansen (SIU):

Der var engang, hvor jeg kunne tegne Siumut som formand og sige, at det kunne jeg godt sige på Siumuts vegne. Jeg har været politisk ordfører i det Landsting, som nu er sendt hjem efter valgets udskrivelse, og som politisk ordfører har jeg givet udtryk for, at Siumut går ind for et beskatningssystem, der udligner de store forskelle ved indførelse af en såkaldt rigmandsskat. Men hvad Siumut gør i dag hjemme i Grønland, og hvad Siumut gør efter valget, kan jeg naturligvis ikke udstede nogen garanti for, alene af den grund at jeg slet ikke deltager i den valgkamp, som der jo længe har været. Det var en kendsgerning, at valget skulle være i år, og det var et spørgsmål om, om det skulle være i juni, juli, august eller september. Det er ikke noget, der er kommet som en overraskelse.

Som sagt kan jeg ikke garantere for, hvad Grønland gør, men jeg vil gerne medvirke til, at Udvalget vedrørende Grønlandske Forhold kan mødes med det relevante udvalg i Grønland efter det afholdte landstingsvalg.

Kl. 12:34

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er der en kort bemærkning fra hr. Henrik Brodersen.

Kl. 12:34

Henrik Brodersen (DF):

Jeg vil starte med at sige tak for den gennemgang, ordføreren stod for, af de tiltag, der var gjort. Jeg står bare og tænker, at det så ikke har været nok.

Jeg vil bare spørge ordføreren helt stilfærdigt, om han anerkender og accepterer indholdet af den rapport, der ligger, om de sultne og udsatte børn i Grønland.

Kl. 12:34

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 12:34

Lars-Emil Johansen (SIU):

Ja.

Kl. 12:34

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det hr. Henrik Brodersen for yderligere en kort bemærkning.

Kl. 12:34

Henrik Brodersen (DF):

Jeg spørger, for på et tidspunkt har jeg hørt hr. Lars-Emil Johansen sige, at man muligvis skulle tage den der rapport med et gran salt, for nogle af dem, der var blevet spurgt i undersøgelsen, var unge teenagepiger, som jo var på slankekur for at holde den slanke linje.

Hvis jeg har misforstået det, kan ordføreren jo sikkert rettesætte mig.

Kl. 12:35

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 12:35

Lars-Emil Johansen (SIU):

Jeg kan til hr. Henrik Brodersens beroligelse sige, at også dette spørgsmål er beskrevet i den rapport, som hr. Henrik Brodersen spurgte om jeg anerkendte. Altså, en lillebitte del, måske 3-4 pct. af de adspurgte var unge teenagere, der var på slankekur. Så også det problem er belyst. Og selvfølgelig anerkender jeg resultatet af dette analysearbejde. Det er et analysearbejde, som hjemmestyret har etableret muligheden for, for på den baggrund at kunne tilrettelægge handlingsplaner, der er baseret på virkeligheden og ikke bare gætteri.

Kl. 12:36

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører er hr. Høgni Hoydal.

Kl. 12:36

(Ordfører)

Høgni Hoydal (TF):

Jeg skal med det samme indrømme, at jeg er lidt fortørnet over den første del af forespørgslen, altså specielt Dansk Folkepartis og Det Konservative Folkepartis holdninger, men ikke over debatten, og det er ikke på Grønlands vegne, det skal jeg ikke blande mig i; det er det grønlandske folk selvfølgelig selv fuldstændig klar til at tage stilling til. Så jeg vil gøre nogle få bemærkninger bare for egen regning.

Den underliggende præmis for forespørgslen ordlyd er efter min mening et værdibillede, der er helt forkert. Jeg mener, at Dansk Folkeparti og i dag til dels Det Konservative Folkeparti med denne forespørgsel og den debat, der har været, udtrykker et værdigrundlag, hvor forudsætningen egentlig er, at alle – og det gælder både Grønland og alle andre lande og alle andre personer – som ikke er tegnet i Dansk Folkepartis billede, er på vildspor. Det vil sige, at man egentlig beskriver i det her tilfælde Grøn-

land som en slags fejlslagen kopi af Danmark. Det vil jeg gerne opponere imod. Det er et billede, der kan sprede sig; jeg synes også, at det spreder sig i den danske debat. Man tegner et fortegnet billede af det utrolig sammensatte grønlandske samfund, af de politiske kampe, der er i Grønland; af de sociale udfordringer og problemer, og jeg mener egentlig, at det til sidst fører til, at man også fralægger sig ansvaret både i det her tilfælde Grønland og i Danmark. Jeg skal prøve at begrunde det.

Jeg er ikke ekspert i grønlandske forhold – jeg kender grønlandske politikere og prøver at følge med, men har ingen ekspertise på området – men jeg kan i hvert fald sige så meget, at Grønland ikke blev opfundet i 1979, da hjemmestyret kom til. Den grønlandske historie er en lang historie, hvor Danmark jo har spillet hovedrollen og har haft dirigeringsstokken i 300 år, og jeg ser ikke nogen erkendelse af ansvar for det i Dansk Folkepartis tilgang til problemet, og jeg ser ikke nogen behandling af, at de strukturer, som Grønland kæmper med i dag, har dybe og lange historiske rødder. Danmark har jo egentlig styret Grønland helt frem til vore dage, og de systemer, man har opbygget offentligt, erhvervsområdet osv., er jo direkte igangsat af en dansk kolonimagt. Det synes jeg man burde indrømme, hvis der skal være en kritisk dialog.

Jeg er fuldstændig enig med dem, der siger, at selvfølgelig er Grønland og alle andre lande klar til at tage en åben debat og stå til ansvar over for det internationale samfund, og jeg tror også, Grønland er fuldt med på også på det her område at stå til ansvar for FN og FN's børnekonvention, men der er en himmelvid forskel på at have en kritisk og en ligeværdig dialog og så blive pålagt noget eller truet af den, der egentlig har både den politiske og økonomiske magt og har haft det længe.

Jeg vil bare sige, at det at være under administration og at være tilskuer til sit eget samfunds udvikling er ikke løsningen på noget som helst; det er tværtimod efter min mening en del af problemet. Uanset om det er Grønland eller Færøerne eller Danmark eller Somalia, tror jeg, den eneste måde at løse alle sociale udfordringer og økonomiske udfordringer på er øget demokrati og ikke mindst, at de demokratier, som eksisterer i verden, kan stå til direkte ansvar over for internationale organer. For Færøernes vedkommende vil jeg sige, at jeg tror, vores samfund vil udvikle sig langt bedre, hvis vi selv stod til ansvar over for alle FN's konventioner og ikke

skulle igennem Danmark eller skulle igennem en såkaldt dialog med Danmark om de forhold, for det skaber en ubalance og et fortegnet og forværet billede af sagerne.

Jeg vil slutte med at sige, hr. formand, at der er en himmelvid forskel på at have en kritisk dialog og stå til ansvar over for det internationale samfund, altså at forpligte sig over for det, og så at blive pålagt og truet til at gennemføre nogle tiltag, der efter min bedste overbevisning stadig væk har som værdigrundlag, at alle folk skal skabes i Dansk Folkepartis billede af et ideelt dansk samfund. Det virker nærmest platonisk, hvis jeg skal drille Dansk Folkepartis ordfører lidt, altså Platons hulemyte med, at virkeligheden bare er en afspejling af en ideel verden. Det virker lidt sådan, når Dansk Folkeparti behandler Grønland, at hvis man ikke er en tro nok afspejling af det danske samfund, så er man ude i problemer og skal trues med sanktioner og pisk.

Kl. 12:41

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er to for korte bemærkninger. Først er det hr. Per Ørum Jørgensen.

Kl. 12:41

Per Ørum Jørgensen (KF):

Jeg føler mig faktisk meget provokeret af hr. Høgni Hoydals indlæg. Det var formentlig også min mening. Når vi snakker om værdier, og når vi snakker om den ideelle verden, er det jo sådan, at vi har nogle internationale konventioner, som Danmark, Grønland og Færøerne tilslutter sig. Og generalsekretæren for UNICEF i Danmark siger om de grønlandske børns vilkår, at der er tale om en eklatant overtrædelse, fordi det er en helt basal rettighed ikke bare for børn, men for alle mennesker at få nok at spise.

Det er det, debatten handler om, og situationen i Grønland er jo den, at i 2002 var det hvert tiende barn, i 2009 er det hvert sjette barn. Ville det ikke være en total ansvarsforflygtigelse fra den danske stat og den danske regerings side, hvis ikke man tog den problemstilling alvorligt? I regeringen har vi et ønske om, at man overalt i hele riget lever op til de internationale aftaler, man indgår.

Kl. 12:42

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 12:42

Høgni Hoydal (TF):

Jo, jeg er såmænd fuldstændig enig i, at der skal sættes fokus på alt det. Jeg taler bare om Færøerne, jeg vil ikke gøre mig klog på Grønland og

heller ikke på de her tal, der er udgivet. Jeg vil bare sige, at sådan som jeg har forstået det, kommer de tal, der fremlægges, og de sociale analyser og den oplysning, der kommer, jo også fra grønlandske myndigheder, uanset om det er politiske myndigheder eller andre interesseorganisationer i Grønland. Så det er jeg helt enig i.

Det, jeg er uenig i, er, at man ligesom her i Folketinget bruger denne sag til – kan man sige – at sige, at nu skal Grønland egentlig have mindre politisk ansvar eller øgede økonomiske sanktioner, i stedet for at sige, at det, der er vejen frem, vel er, at der er en konstant forpligtigelse over for det internationale samfund og også UNICEF og FN's børnekonventions indhold. At man forpligter sig direkte, tror jeg er udviklingen for alle lande, altså at man står i et direkte forpligtende forhold til den store omverden og ikke i et slags gammeldags koloniforhold til Danmark.

Kl. 12:43

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det hr. Per Ørum Jørgensen for yderligere en kort bemærkning.

Kl. 12:43

Per Ørum Jørgensen (KF):

Jeg er glad for, at hr. Høgni Hoydal anerkender situationens alvor. Men talen, hr. Høgni Hoydal leverede, var jo et stort forsvar for et landsstyre, som ikke har taget ansvar over for de grønlandske børn, men som har haft mulighed for det. Det ville klæde hr. Høgni Hoydal at stille sig på børnenes side og tage den her problemstilling alvorligt. For det er landsstyret, der kan løse problemerne. Det har de ansvaret for, det anerkender vi, men de gør det ikke, og så må der jo være andre, der stiller sig på børnenes side, og som understreger, at for Grønlands fremtid er det vigtigste råstof børnene og de unge mennesker.

Kl. 12:44

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 12:44

Høgni Hoydal (TF):

Alle de ting, som hr. Per Ørum Jørgensen fremfører, tror jeg alle er enige i – alle, uanset hvor vi er i verden, og uanset hvilket samfund det gælder. Børnene er vores vigtigste råstof, og alle de store sociale problemer, som samfund kan have, skal løses. Det, vi er uenige om, er tilgangen til det, og hvordan det bliver brugt i et slags politisk forhold mellem to parter her. Det er det, jeg har fremført.

Jeg har bestemt ikke forsvaret det grønlandske landsstyre, ej heller nogen anden regering i verden, som kæmper med at løse sociale problemer. Jeg har bare påvist, at det værdisæt, der ligger bag forespørgslen fra Dansk Folkeparti – jeg synes ellers, at debatten her har været rimelig god – bygger på et helt fortegnet billede, hvor man ligesom skærer hele Grønland over en kam, og man siger ligesom, at der findes overordnede og underordnede mennesker i verden. Det er egentlig min påstand, og det kan godt være, den er grov, men som hr. Per Ørum Jørgensen selv sagde, er det selvfølgelig også for at være lidt provokerende i denne debat.

Kl. 12:45

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det hr. Søren Espersen for en kort bemærkning.

Kl. 12:45

Søren Espersen (DF):

Det, hr. Høgni Hoydal sagde, er aldeles ikke blevet påvist. Det var, som om det var et videnskabeligt bevis på, at sådan var det. Det er jo klart, at ethvert menneske på den her Guds grønne jord er et produkt af sin historie. Det er meget, meget væsentligt at sige, at vi alle sammen er en del af en historie, og det er Grønland også, og også af en kolonihistorie.

Men det er jo hr. Høgni Hoydal, der nu gør Grønland til et offer, altså sætter dem i offerrollen, hvor man så ikke må have lov til noget som helst. Altså, skulle man ikke kunne kritisere de gamle britiske kolonier, hvis man har lyst til det, for det, der foregår lige nu? Selvfølgelig skal vi altid gå tilbage til 1721, inden vi starter en debat i Folketinget, om et vestligt land! Det er jo det, Grønland er.

Det er netop os, der betragter Grønland som ligeberettiget. Vi gider ikke betragte dem som ofre. Vi siger: Det er et vestligt land, det er et rigt land, og gennemsnitsindkomsten for familier er stort set den samme som i Danmark. Der er ingen grund til at betragte Grønland som offer. Det er jo pinagtigt at høre hr. Høgni Hoydal stå og udstille det grønlandske folk som en flok ofre. Hvordan kan han være det bekendt?

Kl. 12:46

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 12:47

Høgni Hoydal (TF):

Jeg vil gerne klart afvise, at jeg på nogen måde har gjort Grønland til et offer. Det, jeg nævnte i min tale, var, at når man nu debatterer det her i

Folketinget – altså debatterer Grønland, og det kunne være Færøerne eller De Vestindiske Øer – og når det gælder om at tage ansvar, betyder det også, synes jeg, at man selv må reflektere over, hvilket ansvar man selv har for udviklingen.

Men min pointe er præcis den omvendte: at Grønland og det grønlandske folk ikke er ofre og ikke bør være ofre. Men det mener jeg, at de bliver gjort til, hvis de stadig væk sættes under administration, og hvis budskabet er, at de ikke skal have ansvaret for deres egen politiske, sociale og økonomiske udvikling.

Så det vil jeg gerne klart afvise. Hr. Søren Espersen må have misforstået mig, eller også har jeg været uklar, hvis han har forstået det på den måde.

Kl. 12:47

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):
Så er det hr. Søren Espersen for endnu en kort bemærkning.

Kl. 12:47

Søren Espersen (DF):

De sande ofre i den her sag – det er derfor, vi står her – er de grønlandske børn. Det er store dele af de grønlandske børn, der er ofrene.

At Hans Egede så landede i Godthåb den 21. juni 1721, hvad kommer det det smør ved? Vi kan da godt starte med Adam og Eva, hver eneste gang vi har en debat her i Folketinget, men det er jo grotesk at bruge tid på det. Der er en bekræftelse i DIIS' rapport, der kom til Selvstyrekommissionen i 2007, som klart påviser, at Danmark ikke et sekund i sin 300-årige historie sammen med Grønland har profiteret så meget som fem flade øre på det land. Det er da også værd at tage med.

Kl. 12:48

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):
Så er det ordføreren.

Kl. 12:48

Høgni Hoydal (TF):

Præcis den her sidste replik ville jeg gerne have brugt meget mere tid på. Men jeg synes, at det igen bekræfter, at vi kæmper med Dansk Folkepartis billede – for jeg skærer ikke alle danske partier eller danskere over en kam – og den udlægning, hr. Søren Espersen har, hvorefter Danmark er et ideelt samfund, der aldrig har lavet en eneste fejl; hvis alle bare kopierede Danmark, ville alt være godt. Det er det, jeg advarer imod, for det bliver også brugt imod andre folk i sådan en debat som den her.

Jeg har ikke nogen interesse i at gå ind i en større dialog om Danmarks kolonihistorie i

Grønland, men at påstå, at Danmark ikke får noget ud af forholdet, er virkelig et fortegnede billede og et forkert billede. Jeg taler ikke om Hans Egede i 1721, jeg taler om dagen i dag. Danmark får stadig væk meget ud af at have Grønland inden for sit såkaldte enhedsrige. Det får man i international politik, det får man i hele sin internationale position, og det er vel også det, vi til dels debatterer her i dag i forbindelse med børns forhold i Grønland.

Kl. 12:49

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Så er det indenrigs- og socialministeren.

Kl. 12:50

Indenrigs- og socialministeren (Karen Elle-mann):

Lad mig starte med at takke for en vigtig og ikke mindst oplysende debat. Lad mig også starte med at slå fast, at jeg er fuldstændig enig i, at det er bekymrende oplysninger om forholdene for børn i Grønland, der kommer frem.

At hjemmestyret skal sikre, at alle børn får mad nok, og at sociale og sundhedsmæssige problemer forebygges og afhjælpes, er der ikke nogen, der kan være i tvivl om efter debatten i dag. Det skal der være ressourcer til, og det er ressourcer, som Grønland har.

Men jeg oplever faktisk også, at hjemmestyret tager problemerne i Grønland alvorligt. Der bliver arbejdet på at få problemerne kortlagt, og der tages konkrete initiativer med henblik på at få problemerne løst. Det glæder mig, at det også er kommet frem i debatten i dag.

Jeg vil via ministeriets samarbejde med hjemmestyret opfordre til at bakke op om de grønlandske initiativer på området, men det er altså vigtigt, at vi anerkender, at Grønland har hjemmestyre og er på vej mod selvstyre, og at vi handler derefter.

Derfor er jeg også tilhænger af, at vi ved dialog og videndeling understøtter Grønland i den forandringsproces, som Grønland stadig undergår. Det er regeringens politik, og den er i tråd med, at et bredt flertal i Folketinget sidste år pålagde regeringen at samarbejde i forståelse med hjemmestyret og med respekt for hjemmestyrets kompetencer.

Der er blevet stillet spørgsmål til den igangværende samarbejdsaftale mellem den daværende velfærdsminister og hjemmestyret. Jeg kan her bekræfte og fortælle, at mine embedsmænd allerede har været i kontakt med hjemmestyret med henblik på, at vi naturligvis skal fortsætte

det gode samarbejde, som det tidligere Velfærdsministerium havde med hjemmestyret.

Helt konkret kan jeg også fortælle om den rejse, som velfærdsministeren havde planlagt til Grønland i maj måned, som blev aflyst. Jeg kan lige som en serviceoplysning gøre opmærksom på, at der altså var et besøg, som blev aflyst på grund af overenskomstforhandlingerne i Grønland, som så skabte usikkerhed om, hvorvidt landsstyremedlemmet havde mulighed for at deltage.

Aflysningen af det besøg, der var planlagt til maj måned, medførte altså, at den samarbejdsaftale, der var taget initiativ til, ikke blev underskrevet. Derfor er det da en glæde at kunne fortælle her i Folketingssalen, at jeg helt konkret planlægger at besøge Grønland til august netop med henblik på at underskrive en udbygning af den aftale, der allerede er i gang.

Jeg synes måske også, at det er væsentligt til det at knytte et par ord om, hvad der ligger i den eksisterende samarbejdsaftale. Den handler bl.a. netop om den her vigtige erfaringsudveksling. Den er baseret på dialog, og den er baseret på et helt klart ønske fra Grønland om at lære af løsninger i Danmark og naturligvis også den anden vej rundt. Det handler bl.a. om udveksling af materialer, altså kampagnematerialer om bekæmpelse af seksuelt misbrug og vold mod børn. Alene det, at der er publiceret materiale, er jo også med til at nedbryde en lang række barrierer og berøringsangst over for det her forfærdelige emne.

Udveksling af erfaringer fra konkrete projekter i danske kommuner, udveksling af erfaringer med kompetenceudvikling af medarbejdere og helt konkret også mulighed for at rekruttere medarbejdere i Danmark har der også været et frugtbart samarbejde om; et samarbejde, der naturligvis skal fortsætte.

Fremadrettet er noget af det nye, som jeg i hvert fald har tænkt mig at tage med i en ny samarbejdsaftale – nu er det jo blot på skitseplan, gør jeg opmærksom på, men det er et møde, som forhåbentlig kan finde sted i august måned – er et ønske om at intensivere samarbejdet og gøre det muligt for Grønland at kunne trække på VISO, altså på vores nationale viden- og specialrådgivningsorganisation. Det tror jeg er noget, der vil blive meget positivt modtaget.

Alt i alt kan jeg blot bekræfte, at samarbejdet eksisterer, og at der er et ønske om, at samarbejdet fortsætter.

Kl. 12:54

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ministeren. Så er det ordføreren for forespørgerne, og det er hr. Søren Espersen.

Kl. 12:54

(Ordfører for forespørgerne)

Søren Espersen (DF):

Jeg skal ikke forlænge debatten ret meget. Jeg vil bare lige ganske kort runde af med noget af det, der har været nævnt.

Jeg vil først til indenrigs- og socialministeren sige, at jeg synes, at det lyder interessant, og at jeg ønsker ministeren en god rejse derop. Jeg håber jo faktisk, at det her vil kunne lade sig gøre med fremkommelige midler. Det mener jeg virkelig.

Det, der sådan har været det gennemgående, både fra statsministeren og fra Venstres ordfører og i det hele taget generelt er det her med, at vi ikke skal diktere. Vi står klar med hjælp og ekspertise. Det er jo alle tiders. Det, jeg bare mener har været kendetegnende, er, at vi har prøvet det så mange gange før, at man næsten er ved at miste troen på, at det kan lade sig gøre. Men jeg håber selvfølgelig på den nye mulighed, og at det så vil kunne gøre det.

Respekten for foreliggende aftaler, respekten for Grønlands hjemmestyre, en masse respekt – det skal vi også have for hinanden, men jeg mener bare, at der er visse steder, hvor vi, når det kommer til de her helt fuldstændig basale virkelige problemer, er nødt til at sige, at det kan være, at der skal tages andre midler i brug.

SF's ordfører sagde, at Grønland er et fattigt land. Jeg skulle så lige hurtigt finde ud af at få fundet Statistisk Årbog fra 2008 frem. Der kan man se, at den gennemsnitlige familieindtægt i 2006 efter skat i Danmark er 279.000 kr. og i Grønland 257.000 kr. Så det ser ikke så fattigt ud i mine øjne. Der er faktisk lande på denne jord, der er betydelig fattigere. Og det er næsten det samme, stort set. Så Grønland er ikke et fattigt land, og det er også præcis det, jeg kom ind på i forbindelse med hr. Høgni Hoydal. Det er altså ikke et offerland, vi taler om her, men det er et vestligt land, som har en vestlig velfærd. Det er der, vi starter. Der kan det altså ikke nytte noget, hvilket Enhedslisten hele tiden bare peger på, at vi skal give dem nogle flere penge til alle mulige familier, og så skal det nok gå. Jeg tror simpelt hen ikke, at det er det, der er løsningen. Det er lidt firkantet sagt. Jeg mente det ikke så rigoristisk. Jeg sagde det rigoristisk, men jeg mente det ikke sådan.

Med hensyn til det, der skal til – det er også væsentligt i forhold til Grønland; det gælder faktisk både Grønland og Danmark – gælder det myndighedernes vilje til indgriben. Den mangler i den grønlandske regering, og den mangler altså også i den danske regering. Der er ikke vilje til det. Landsstyret har en utrolig evne til at undgå at træde på ømme ligtorne, og så kan hr. Lars-Emil Johansen altså modsige mig, hvis det er. Men sådan er det. Sådan forholder det sig. Man er utrolig nervøs for at gribe ind over for det. Det ved vi alle sammen gælder for små samfund, hvor nogle af de her problemer virkelig er udtalte. For så træder man måske på nogle ømme ligtorne. Der mener jeg virkelig, at både landsstyret og den danske regering har det utrolig svært med de her ligtorne.

Jeg vil igen henvide til det svar, jeg har fået fra statsministeren, svar 29 på spørgsmål om L 128, netop om at kunne pålægge Grønland noget, hvis det skulle være. Det vil kunne ske. Fru Juliane Henningsen havde utrolig svært ved at erkende, at loven er sådan. Selv om hun jo vistnok mig bekendt har underskrevet grundloven, ville hun ikke erkende, at regeringen således også efter ikrafttrædelse af selvstyreloven kunne pålægge selvstyret at gennemføre de foranstaltninger, som er nødvendige til opfyldelse af internationale forpligtelser, herunder til opfyldelse af FN's børnekonvention, som er gældende for Grønland.

Så hvad enten fru Juliane Henningsen kan lide det eller ej, er det sådan.

Jeg vil sige, at jeg nok har indset, at vi ikke får fuld opbakning i Folketinget til det forslag til vedtagelse, jeg har fremsat. Jeg vil så meddele, at vi faktisk vil stemme med det brede flertal for det næstbedste forslag, som er fremsat af Venstre, Socialdemokraterne, De Konservative, Det Radikale Venstre og hr. Lars-Emil Johansen. For så er der i hvert fald et håb om, at der sker noget på mindelig facon.

Men jeg vil så også sige, at det her nok er sidste udkald, før vi bliver virkelig kede af det og frustrerede. Hvis der ikke kommer til at ske noget i løbet af ganske kort tid, kommer der altså ikke til at gå et år mere, før vi står i en ny forespørgselsdebat til statsministeren og til indenrigs- og socialministeren om emnet.

Kl. 12:59

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Jeg tror ellers, at vi er nogle, der godt kunne tænke os at se, hvordan ordføre-

ren så ud, når han rigtig var ked og frustreret, men lad nu det ligge.

Der er ikke flere, der har ønsket ordet, og dermed er forhandlingen sluttet.

Afstemningen om de fremsatte forslag til vedtagelse vil som nævnt først finde sted på tirsdag den 28. april 2009.

Det næste punkt på dagsordenen er:

4) 1. behandling af lovforslag nr. L 189:

Forslag til lov om ændring af lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner. (Justering af udligningssystemet og visse tilskudsordninger).

Af velfærdsministeren (Karen Jespersen).
(Fremsættelse 31.03.2009).

Kl. 12:59

Forhandling

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Forhandlingen er åbnet, og den første, der får ordet, er Venstres ordfører, hr. Erling Bonnesen.

Kl. 13:00

(Ordfører)

Erling Bonnesen (V):

Tak for det. Udligningsordningerne er en vigtig del af det kommunale finansieringssystem. Overordnet har udligningsordningerne til formål gennem en rimelig omfordeling mellem kommunerne at medvirke til at sikre, at kommunerne kan tilvejebringe og levere et rimeligt og fornuftigt serviceniveau med en lokal prioritering.

Udligningsordningerne blev sidst ændret i forbindelse med kommunalreformen, og det blev aftalt, at der skulle følges op efterfølgende. Det er derfor helt i henhold til denne aftale, at der nu er iværksat denne opfølgingsproces. Der er i det foreliggende lovforslag lagt op til nogle justeringer og ændringer, og nævnes kan:

Afgrænsning af kommuner uden for hovedstadsområdet, der modtager ekstra udlignings-tilskud på baggrund af et højt strukturelt under-skud, justeres for at sikre en jævn udvikling i ordningen og undgå skævhed i fordelingen af bloktilskudsreguleringer.

Så er der hovedstadsudligningen. Den bliver justeret og tilpasset, og i udgiftsbehovsopgørelsen justeres afgrænsningen af kriteriet vedrøren-